

Nya Åland

19 SEPTEMBER 2007 NR 208 PRIS 1,20 €

Musiktroll mot bilism

MILJÖ. Åtta sjungande troll från Ålands musikinstitut kämpar mot bilismen som hotar att förstöra vår jord. Trollen, bland dem **Frida Passoja**, medverkar i en nyskriven musikal som uppförs på lördag som är den bilfria dagen. SIDAN 2

Bättre för hyresgäster enligt nytt lagförslag

Enbart skriftliga hyresavtal ska gälla, föreslår arbetsgrupp

NYHETER. Enbart skriftliga hyresavtal och en uppsägningstid på sex månader för alla hyresgäster oberoende av hur länge de hyrt bostaden.

Det föreslår en tvärpolitisk grupp som arbetat med en revidering av den åländska hyreslagen i drygt två år.

Gruppen har också funderat på den framtida bostadsfinansieringen. Behovet är ungefär 280 nya bostäder per år och landskapsstöd behövs, är åsikten. Ett förslag är att använda landskapsregeringens pensionsfond för att bekosta bostadsbyggandet.

Gruppens majoritet anser att fonden ska satsa 10 procent av kapitalet, ett förslag som **Peter Grönlund** (fs) har reserverat sig mot. Han vill använda betydligt mera av fondens medel för bostadsbyggande.

SIDAN 3

Ny superkabel dras över Åland

Kabel. Företaget IP Only i Uppsala gräver ner optisk fiberkabel tvärs över Åland. Nu har man hunnit till Bertbyvik. Foto: JONAS EDSVIK

NYHETER. I rask takt har en ny snabb optisk fiberkabel grävts ner från Jomala Kungsö till Bertbyvik i Saltvik. Kabeln kommer från Stockholm och ska dras vidare till Åbo.

Möjlighet finns för åländska företag att haka på. Kapaciteten är betydligt större än vad de traditionella telekommunikationsbolagen erbjuder, hävdar man på bolaget IP Only i Uppsala.

Varken Alcom eller Ålands telefonanvändslagslag är intresserade av att vara med.

SIDAN 4

Löser spänningar. Spikmattan med mängder av vassa plastpigg hjälper dig att slappna av för att sedan bli piggare, hur konstigt det än låter. Alexandra Sjöblom demonstrerar hur mattan kan användas mot spänningshuvudvärk. Johan Larsson ligger på rygg på mattan.

Foto: ANDREAS DIENERT

Pigg med pigg i rygg

NYHETER. Går det att slappna av med över 6.000 sylvassa plastpikar i ryggen?

– Ja. En del somnar till och med. Så avslappnande är det. Och pigg blir man efteråt, säger **Alexandra Sjöblom** som säljer mattorna som blivit en riktig poppispryl.

Nyans sportreporter **Johan Larsson** tog mod till sig och anmälde sig som testpatrull. Med bar överkropp la han sig ner över spikarna.

– Nu börjar blodet verkligen pulsera i ryggen. Det gör inte direkt ont, men det är stickigt, sa han efter en stund.

Mattan bygger på en mångtusenårig tradition. Men fakirerna verkar vara överskattade nu när det visar sig att vem som helst – nästan i alla fall – klarar av att både ligga och stå på mattan.

SIDAN 12

Snurriga namn för nya möllorna

NYHETER. Folk har verkligen gnuggat fantasiknölarna när det gällt att hitta passande namn på de sex nya vindkraftverken i Båtskärsarkipelagen. 154 namnförslag finns det att välja mellan.

Pamir och Passat är populärast bland förslagen. Men trots att temat var just åländska segelfartyg har också många andra fyndiga förslag skickats in. Vad sägs om Toket, Kummelgubben eller Mozart? SIDAN 5

Buss till öppna gårdar

NYHETER. I år infaller skördefesten precis när den bilfria dagen firas, på lördag. Därför går bussen i stället, och det är bara att hoppa på och av där man vill mellan alla öppna gårdar.

Skördefesten växer varje år och firas i år i dagarna tre. SIDAN 10

8 kultur

Folkmusik-ikon kallas **Otto Andersson**, från Vårdö, i en ny avhandling. Målningen av Axel Haartman.

9 folk

Nancy Huestis från USA har donerat en fräjdebok från slutet av 1800-talet till Ålands emigrantinstitut.

14 fiske

Drag från tillverkaren **Kuusamo** får två juniorer chans att testa under en fiskedag med **Jussi Kuitunen**. Dagen lottas ut i samband med Nyan-Nappet.

14 folk

Vårdöbon **Kurt Eriksson** hänger ännu med i tv-såpan "Ett hus i Spanien".

VI HAR ÖPPET NÄR DU ÄR LEDIG
vardagar 10.00-19.00, lördagar och söndagar 11.00-16.00

TILLFÄLLET

Annika Orre
Epost: annika.orre@nyan.ax
Telefon: 528 450

miljö

” Först tänkte vi plocka ihop olika sånger om miljön och framföra dem men sedan skrev Kjell en sång som blev flera och plötsligt hade vi en minimusikal. SÅNGLÄRAREN CATHERINE FRISK-GRÖNBERG.

Småtrollen hyllar bilfri stad

Specialskriften musikal uruppförs

Det är så jobbigt och stressigt i världen med all trafik och småtrollen har fått nog. Något måste göras, anser de.

Trollen är elever från Ålands musikinstitut som uppträder i en nyskriven musikal under den bilfria dagen i Mariehamn på lördag.

Med skyltar. Att demonstrera är ett sätt att protestera mot biltrafiken och Frida Passoja bär en skylt.

”Streets for People” eller gatorna åt folket är temat för årets internationella bilfria dag.

Stadsstyrelsen i Mariehamn har i år bestämt att stänga av två gatuavsnitt under lördagen mellan klockan 10 och 14. Det är avsnittet på Torggatan från Nygatan till Styrmanngatan, alltså en förlängning av nuvarande gågata, och dessutom avsnittet på Köpmansgatan från Ålandsvägen till Torggatan.

I övrigt är stan ”frivilligt bilfri” vilket betyder att det är upp till var och en att bestämma om man tar bilen eller inte.

– Världen blir inte bättre av att man har en bilfri dag men den har ett symboliskt värde och pekar på problemen. Hälften av koldioxidutsläppen kommer från trafiken och det blir allt värre. Vi på Åland är dessutom mycket beroende av transporter – både till sjöss och till lands – och i förlängningen måste vårt samhälle planeras så att bilen inte behövs, säger stadens miljöchef **Jan Westerberg**.

Guidad cykeltur

Flera organisationer är involverade i programmet under den bilfria dagen. Invi gningen är klockan 10 på scenen som byggs upp mot Ömsesidigas byggarbetsplats i östra ändan av Köpmansgatan och strax efteråt blir det politikerfotboll på Emmausgård.

På Torggatan ordnas en

loppmarknad och här informerar föreningen för förnyelsebar energi.

I parken Tusenskönan, ingång från Nygatan, tillverkas fågelskrämmor under ledning av konstnären **Kari Niskanen**. Från parken startar en guidad cykeltur klockan 12. Ledare är pensionerade stadsarkitekten **Folke Wickström** och turen går till intressanta platser i Mariehamn.

På Köpmansgatan ordnas en valgata där partierna deltar med aktuell valinformation. Fotoklubben **Obscura** visar en utställning och Emmaus har halva priset i sin affär och ordnar servering. Agenda 21-kontoret avslutar sin klimatkampanj och en nyskriven minimusikal uppförs vid två tillfällen – klockan 12 och klockan 13.30 – på utescenen på Köpmansgatan.

Olika musikstilar

I musiken med text och musik av musikinstitutets lärare **Kjell Frisk** medverkar åtta elever vid institutet. De både sjunger och agerar och koreografin har övats in under ledning av **Julia Westerberg**.

Tänk framåt! – Stackars dom som kommer efter oss, sjunger trollen bland annat i den nyskrivna musikalen. Från vänster Ida Kronholm och i främre ledet Julia Johansson. I det bakre ledet från vänster Erica Granlund, Sofie Sundström, Elina Granlund, Ida Löfman, Linn Sundblom och längst till höger Frida Passoja.

– Först tänkte vi plocka ihop olika sånger om miljön och framföra dem men sedan skrev Kjell en sång som blev flera och plötsligt hade vi en minimusikal, säger sångläraren **Catherine Frisk-Grönberg**.

– Det var en ny upplevelse för de flesta att båda sjunga och agera men det blev en rolig utmaning, säger Julia Westerberg.

Musiken är en blandning av olika stilar enligt kompositören.

– Lite jazzvals, lite etno och lite latino. Och en aning popballad också, säger Kjell Frisk.

För musiken under föreställningen står Kjell Frisk, **Stefan Simonsen**, **Anders Laine** och **Anton Johansson**.

I musikalen är eleverna små skogstroll – klädda i mycket hemstickat i jordnära färger – och trollen känner sig stressade över all trafik och alla bilar som förstör vår jord. Det måste vi förändra, anser de, och skriker till aktion.

– Att tänka bilfritt är större än att tänka stort, sjunger man bland annat.

Musikalen tar cirka en halv timme och i den medverkar **Frida Passoja**, **Ida Kronholm**, **Sofie Sundström**, **Ida Löfman**, **Erica Granlund**, **Elina Granlund**, **Linn Sundblom** och **Julia Johansson**.

HELENA FORSGÅRD
redaktion@nyan.ax

ANDREAS DIENERT
foto@nyan.ax

Både sång och rörelse. Minimusikalen som även innehåller mycket rörelse blev en utmaning för sångeleverna. På bilden Ida Löfman.

DAGS ATT TÄCKA IN ...

båten, trädgårdsmöblerna eller ...

System 30 från Exel

Bygg enkelt ditt båttak, garage, väderskydd, buskstöd med Exel:s system 30 bestående av glasfiberrör och olika typer av beslag

Enbart din fantasi sätter gränserna - finns som lagervara hos oss

Komplettera med lättpresenning - finns i en rad olika storlekar och utföranden

Pris ex. Korslaminerad -extremt stark 4 x 6 m 19,80
Vanlig lättpresenning 3 x 5 m 6,90
Båttpresenning, klar 6 x 10 m 64,50

**BÅT & FRITIDS
VARUHUSET**
TRÄDGÅRD • LANTBRUK • FRITID
SKOGSBRUK • BÅT • KLÄDER & SKOR

TFN *28 011, BUTIKEN 28 160, TRÄDGÅRD 28 162,
RESERVDELAR 28 161 ÖPPET: VARD. 8-17,
TOFSD. 8-19, LÖRD. 9-14

www.byggvaruhuset.ax

Vårdöbor varnas för "mindre nogräknade"

■ I senaste numret av Vårdös kommunblad, Vårdö info, varnas kommuninvånarna för "mindre nogräknade" som har rört sig i kommunen. **Lisbeth Lindfors** ansvarar för kommunbladet och förklarar att formuleringen är hennes, men att uppgiften är polisens.

Hur känner man igen en "mindre nogräknad"?

– Det finns de som rört sig på Vårdö som åkt omkring och rekognoscerat sommarstugorna. Enligt uppgift har polisen också varit inblandad. Det är ingen särskild som är utpekad utan är en uppmaning till alla att se om sitt hus.

Liknande varningar har tidigare framförts till kommuninvånarna.

– På våren och hösten har vi varit med om att personer åkt runt på Vårdö och rekognoscerat. Vi vill helt enkelt uppmana folk att se om sin sommarstuga.

KARIN ERLANDSSON

Cyklist på motorhuven

■ Turen var med den person som för en tid sedan kom cyklandes söderut längs Ålandsvägen, samtidigt som en personbil på väg norrut längs Ålandsvägen svängde till höger in på Styrmansgatan.

De två fordonen kolliderade och cyklisten flög upp på bilens motorhuva, men klarade sig utan allvarliga personskador. Cykeln blev däremot lite tillbucklad.

Bilföraren har nu anmälts för äventyrande av trafikskaderheten. (1a)

Snatteri till havs och på land

■ En parfymflaska från en tax free-butik ombord på ett kryssningsfartyg snattades i söndags. Samma dag stal någon en registerskylt från en parkerad bil på Skarpansvägen. Båda händelserna är anmälda som snatteri.

Två cyklar har också stulits i Mariehamn, den ena från Gripens båthamn och den andra från Postiljonsgränd. (1a)

Ånga utlöste alarm vid ÅCS

■ Klockan halv sex i går morse gick brandalarmet vid Ålands centralsjukhus.

Men när Räddningsverket och Strandnäs FBK kom till platsen kunde man dess bättre konstatera att det inte brann någonstans, utan att det var ånga från en instrumentkokare som utlöst larmet. (1a)

Påkörd på parkering

■ Smärre skador i vänstra framskärmen blev följden för den parkerade bil som i lördags blev påkörd på parkeringen vid Uppgårdsvägen. (1a)

Hyresgäster ska få bättre villkor genom lagändring

Föreslår flera stöd. Peter Grönlund (fs), Sten Eriksson, sekreterare, Eva Ringwall (s), Britt Lindberg (c) och Jan-Erik Mattsson (c) ingår i den arbetsgrupp som lämnat förslag till förändringar i bostadspolitiken. Foto: JONAS EDSVIK

Det föreslås av tvärpolitisk arbetsgrupp

Hyreslagen ändras så att den gynnar hyresgästerna, och landskapets pensionsfond blir en viktig aktör på bostadsmarknaden.

I framtiden blir det också möjligt att få stöd för köp av "begagnade" bostäder.

De här och flera andra förslag finns i en rapport som ska ligga till grund för det pågående budgetarbetet. Arbetsgruppen bakom rapporten föreslår att hyreslagen ändras så att enbart skriftliga hyresavtal får ingås och att hyresvärden ska ha en uppsägningstid på sex månader redan från dag ett.

Enligt den gällande lagen är uppsägningstiden tre månader under de två första åren. Arbetsgruppen föreslår inte någon förändring för hyresgästerna, utan uppsägningstiden på en månad anses vara bra.

Eva Ringwall (s), som suttit med i arbetsgruppen, hade velat ha ytterligare ändringar i hyreslagen med i rapporten. Bland annat vill hon att hyresgästerna ska få rätt att pröva hyran i domstol.

– Då skulle man kunna kom-

ma ifrån "fantasihyrorna". Det finns många bostäder med höga hyror som är i undermåligt skick.

Stöd är nödvändigt

Gruppen har arbetat med förändringar i bostadspolitiken sedan mars 2005. Den största frågan i rapporten är den framtida bostadsfinansieringen. Det råder i gruppen enighet om att det ska finnas offentligt finansierade stödformer för bostadsbyggande även i framtiden.

– Näringslivet kräver att det finns bostäder så att de kan få hit arbetskraft, säger arbetsgruppens ordförande **Britt Lundberg (c)**.

Det årliga behovet av bostäder beräknas till 280 stycken och gruppen anser att det behövs landskapsstöd för att målet ska nås.

När det gäller byggandet av hyresbostäder har gruppen tagit fram tre olika kategorier av stöd. Det första, kategori A, riktar sig till kommuner och samfund med ett begränsat vinstintresse. Till dem ska det ges långfristiga lån och/eller räntestöd.

Villkoren som ställs är bland

annat att hyrorna ska vara reglerade, att hushåll med låga inkomster ska ges förtur och att bostäderna ska vara hyresbostäder under lång tid.

Pensionsfondens medel

Kategori B riktar sig till privata affärsdrivande bolag. Räntestöden är kortfristiga, 10–15 år, och det ska vara möjligt för företagen att upphöra med att hålla hyresbostäder, förutsatt att räntestödet betalas tillbaka.

Kategori C riktar sig till bland annat kommuner som bygger bostäder för specialgrupper. Till dem ges stöd och lån som är fördelaktigare än dem i kategori A.

Arbetsgruppen anser att landskapsregeringens pensionsfond bör bli en viktig aktör på bostadsmarknaden. Cirka 10 procent av fondens kapital bör satsas på bostadsbyggande på Åland, enligt gruppens majoritet. Den biten har **Peter Grönlund (fs)** reserverat sig mot. Han anser att en större del av fondens medel bör investeras på den lokala marknaden.

– Nu flyter pengarna runt på internationella börser. Det skul-

Olika stöd. För byggandet av hyresbostäder föreslår arbetsgruppen tre olika kategorier av stöd. Foto: ERKKI SANTAMALA

le vara större samhällsnytta om de investeras här.

Enigt i mitten

Grönlund föreslår att 20-30 procent av fondens medel används till bostadsbyggande.

– Då kan de utgöra en större del av landskapets byggande. De medel som reserveras i landskapsbudgeten bör gå till specialboende.

En annan nyhet i gruppens rapport är att stödet till köp av den första egna bostaden utvidgas till att gälla även vid köp av begagnade hus. En förutsättning för att få stödet är att man har bostadssparat en viss summa varje månad i två år.

Förutom ovan nämnda per-

soner ingår **Jan-Erik Mattsson (c)** i arbetsgruppen. Det är han som tillsammans med Lundberg utgör gruppens majoritet. Både Grönlund och Ringwall har lämnat in reservationer.

Vad är rapporten värd om regeringspartierna är oeniga?

– Till några delar är vi oeniga, men vi är eniga om den stora färan i mitten, säger Britt Lundberg.

– Rapporten kan ligga till grund för kommande regeringsprogram, säger Peter Grönlund.

ANDERS SIMS
anders.sims@nyan.ax
tn 528 455

Stor oenighet kring ny kommunsekreterare

Jomalabördiga Uppsalabon Runa Eriksson föreslås bli ny kommunsekreterare i Jomala av en oenig kommunstyrelse.

Om hon utses av fullmäktige måste kommunen omgående hitta en vikarie.

Nio personer sökte tjänsten som kommunsekreterare i Jomala som blir ledig vid nästa

månadsskifte då **Daniel Dahlén** tillträder som vd för Ålands handelskammare. Kommunstyrelsen föreslår att den Jomalabördiga Uppsalabon Runa Eriksson får jobbet, men det var inget självklart val.

En minoritet ville istället se **Henrik Häggblom** som ny sekreterare, men omröstningen slutade 4–3 till Erikssons fördel. Kommundirektören för-

slog en tredje sökande, **Niclas Slotte**.

Den som föreslog Runa Eriksson var styrelseledamoten **Carina Aaltonen (s)**.

– Vi hade en lång diskussion om vad tjänsten ska innehålla. Jag anser att kommunsekreteraren ska arbeta mycket med personalfrågor och information. Internet är en viktig bit när vi går mot en 24-timmarsmyndig-

het. Därför anser jag att Runa Eriksson, som arbetar som projektchef på föreningen Norden, är mest lämpad.

Nybliven mamma

Om även kommunfullmäktige går in för att anställa Runa Eriksson måste kommunen genast hitta en vikarie. För bara någon dag sedan födde Eriksson barn och kommer därför inte att

kunna börja sitt arbete ännu på ett tag.

– Att hon är föräldraledig får inte vara något hinder. En graviditet får inte ha någon betydelse vid rekryteringar. Att vara kommunsekreterare är ett långsiktigt arbete, säger Carina Aaltonen.

ANDERS SIMS
anders.sims@nyan.ax
tn 528 455

Superkabel dras över Åland

Men Åland är inte inkopplat – inte ännu

I snabb takt har en ny snabb optisk fiberkabel lagts ner från Kungsö till Bertbyvik. Den kommer från Stockholm, dras vidare till Åbo och skall enligt planerna vara klar före årsskiftet.

Men de åländska telekommunikationerna berörs inte av projektet.

– Om det finns åländska företag som är intresserade av en högre kapacitet så kan vi diskutera. Men det behöver vara 10–20 företag, säger marknadschef **Stafan Sedén** på företaget IP Only.

Den kapacitet han talar om är flera gigabit per sekund, betydligt mer än de gamla traditionella telekommunikationsbolagen erbjuder.

– Det är säkert teoretiskt möjligt för Sonera att erbjuda samma kapacitet, men man sitter med en äldre teknik och då kostar det mer. Vi har inte köpt fast oss i gammal teknik utan använder modern och billig. Därför kan vi ofta erbjuda mångdubbelt högre kapacitet till samma pris, förklarar Sedén, som kallar sitt företag för en litet udda fågel.

Om man går in på nätet och tittar på infrastrukturen så förstår man, säger han.

Vad gäller Åland kunde han tänka sig att en lokal internetleverantör hakar på, en som har distributionen ordnad ut till användarna. Men än så länge har det inte tagits kontakt i någondera riktningen. IP Only har inte erbjudit sina tjänster och ingen på Åland har heller varit i kontakt.

Havet nästa

Företaget som lägger ner kabeln, Node Construction, är ett dotterbolag till IP Only.

Där jobbar man också snabbt. Så snabbt att när kabeldragningen nu har kommit fram till Bertbyvik så vet man ännu inte var man kan sjösätta den.

– Vi har jobbat parallellt med kabeldragningen och med markägarna för att få arrendera en liten bit mark vid stranden, berättar **Robert Cserhalmi** på Node Construction.

– Vi behöver sätta upp en nod, ett litet hus. Och så behöver vi bygga landfastena.

Men frågan är alltså var. I går visste han ännu inte om man har något på gång.

– Vi har två killar över till Åland i dag för att kolla upp läget. När de kommer tillbaka vet jag mer.

Men Cserhalmi tvivlar inte på att man kan fortsätta österut från Bertbyvik.

– Det är klart att vi skall vidare!

Sjökabeln dras till Åbo och så småningom fortsätter man därifrån mot Helsingfors och kanske vidare.

Efterfrågan avgör

Det här är inte den första kabeln som dras över Åland. Robert Cserhalmi förklarar att det är efterfrågan som avgör hur många kablar det blir.

Det grävs. Snart finns det ytterligare en fiberkabel i den åländska marken. Bolaget IP Only i Uppsala knyter ihop sina nät i Sverige och i Finland med kabeln över Åland. Bilderna är tagna i Bertbyvik. Foto: JONAS EDSVIK

– Det finns en begränsad kapacitet i varje kabel. Och ibland vill kunderna ha alternativa vägar. Om det händer något med en kabel så stoppas kommunikationen där. Då måste det finnas andra möjligheter.

Och även om Cserhalmi inte i går visste var kabeln kan dras ner i sjön i Bertbyvik så skall den enligt planerna vara klar, alltså i land i Åbo, någon gång i höst, före årsskiftet.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

Inte intressant i dagsläget

Att det dras en fiberkabel med hög kapacitet över Åland är inte okänt. Men något behov, eller intresse, att ”haka på” verkar det inte finnas just nu.

Conny Rosenberg, vd på Alcom, säger att Alcom sen drygt 5 år tillbaka har två helt separata fiberförbindelser till Stockholm.

– Så i dagsläget har vi knappast något större behov av

mer fiber. Det skulle i alla fall inte ge någon skillnad i hastighet eller prestanda.

Den nya kabeln är enligt honom i första hand till för att knyta ihop IP Onlys nät i Sverige och Finland. Den bara passerar Åland och Åland är knappast intressant för dem eftersom det är en så liten marknad, tror Rosenberg.

Han säger att kapaciteten i kabeln är jämförbar med an-

dra fiberkablar som passerar Åland, och de är vid det här laget rätt många.

Också **Stefan Olofsson** på Ålands telefonandelslag känner till kabeldragningen. Men han är rätt säker på att den inte har bjudits ut på Åland. Olofsson säger liksom Rosenberg att det redan finns rätt många kablar både österut och västerut från Åland. (ht)

Varför högre avloppspris redan i Sund?

■ **Christa Evans**, pensionär i Sund Sundby, har reagerat mot att det pris som hushållen betalar för avloppsvatten har stigit redan innan den nya stamledningen till Mariehamn har kopplats in. Priset har höjts från 1,40 till 2,20 euro per kubikmeter.

– Det är en kraftig förhöjning och jag skulle vilja ha ett svar, säger hon.

Kommunstyrelsens ordförande **Michael Donalds** svarar.

– Prishöjningen kom till för att möta de nya kraven som ställs på hushållens enskilda avlopp. 2,20 euro är ungefär det pris som vi räknade med att stamledningen till stan skulle börja kosta för hushållen.

När beslutet fattades kände man inte till den kraftiga prisstegringen som enligt honom kommer att drabba Sund när stamledningen tas i bruk. (ao)

Rattfylleridom åter till rätten

■ Ett rattfylleriåtal som Ålands tingsrätt förkastade i oktober i fjol har prövats i Åbo hovrätt. Beslutet blev att ärendet återförvisas till tingsrätten som ska ta upp det till ny behandling så fort som möjligt.

Åtalet gällde en turist som togs fast i blåskontroll när han körde i land från Tallinks fartyg. Kontrollen sköttes av gränsbevakningen och alkometern visade över 0,5 promille. Problemet var att fel gränsbevakare namngavs i polisens förundersökning.

I sitt bemötande till hovrätten nekade den åtalade till att ha kört bilen när alkotestet gjordes. Han ville att sex vittnen förutom han själv skulle höras i hovrätten. I stället för att kalla in alla vittnen skickade hovrätten alltså tillbaka ärendet.

Finström grunnar på golfvägen

■ Kommunstyrelsen i Finström har fått en förfrågan från landskapsregeringen om kommunen är villig att åta sig byggandet av kommunalteknik – vatten, avlopp och vägar – till den planerade goldbanan i Godby/Ämnäs. Vid mötet i går kväll kunde kommunstyrelsen inte ta ställning eftersom tekniska nämnden inte har fått i underlag för att kunna göra beräkningarna.

– Men vi räknar ändå med att ärendet kan tas upp på fullmäktiges möte den 27 september, säger kommunstyrelsens ordförande **Ragnar Erlandsson**.

Enligt honom handlar det inte om några stora summor.

Töftofärjan lagas för 70.000 euro

■ Den linstyrda färjan m/s Töftö ska repareras efter ett motorhaveri.

Landskapsregeringen har beslutat att reparera och köpa reservdelarna från Rolls-Royce Oy Ab för en kostnad på 70.000 euro. (as)

Pamir och Passat populära förslag

Killoran, Hotel, Mathilda, Reinhold, Kummelgubben eller Silverpilen? Eller kanske Toker? I oktober är det dags för de sex Båtskärs-möllorna att få namn och den enväldige domaren har drygt 150 namnförslag att välja och vraka bland – både traditionella och lite mer fantasifulla.

Över tvåhundra förslag till namn på de sex vindmöllorna i Båtskärsarkipelagen hade Leovind fått in när inlämningstiden gick ut i måndags. De flesta har nöjt sig med att skicka in sex olika namnförslag, eller ett per mölla. Vissa har dock velat bidra med ännu fler namn och rekordet har den person som skickade in hela 29 förslag.

En del namn har varit populärare än andra och de två som toppar listan är de gamla åländska segelfartygsnamnen Pamir och Passat, som också förekommer på två av stadens taxibilar. Sammanlagt har man 154 namnförslag att välja mellan, när man sållat bort dubbletterna.

Livliga namnförslag

Att temat för namnen på vindmöllorna som vanligt är åländska segelfartygsnamn har inte bekymrat ålänningarna, som friskt skickat in namnförslag av de mest varierande slag.

Någon föreslår namnen på de sju dvärgarna, en annan hämtar inspiration från den nordiska mytologin och föreslår namn som Balder, Ymer, Tyr och Ull. En tredje tycker att Brunnsgubben skulle passa och en fjärde tycker att Mozart låter lagom pampigt. Även om fartyg normalt bru-

kar ges kvinnonamn är kvinnlighet inte ett krav i det här sammanhanget – både Frans och Fredrika förekommer som namn på tidigare döpta vindmöllor på Åland.

Enväldig domare

Juryn består av en enväldig domare med oinskränkt makt att sovra bland de inskickade namnen.

– Vi har fullt förtroende för att det blir passande namn, säger **Marika Lindberg** vid Ålands vindenergi och tillägger att hon är glad över de många namnen och det uppenbarligen stora intresset för vindmöllorna.

Den enväldige domaren kommer att få några veckor på sig att fatta beslut och i början av oktober är det dags för dop. Dopet sker givetvis på plats ute i Båtskären och till gudmor och namngivningsförrättare har **Gun-Mari Lindholm** utsetts.

– Hon kommer att avtäckta en namnskylt på en av möllorna, säga några ord om namnet och sedan starta vindkraftverket. Eftersom möllorna är utspridda på flera öar kommer de övriga att döpas genom att hon pekar på dem och sedan startar dem via fjärrkontroll.

Det vinnande namnförslaget får en andel i Ålands vindenergi.

– Om det är fler som föreslagit samma namn blir det lottdragning.

LINA ANTMAN
lina.antman@nyan.ax

Pamir, Toker eller Nina?

Namnförslagen är många och om några veckor är det dags för Båtskärs-möllorna att döpas. Foto: JONAS EDSVIK

Här är alla namnförslag på Båtskärs-möllorna - från Ail till Ökan

Ail	Carmen	Fennia	Joel	Lenni	Parchim	S/S Advance	Tor
Alanta	Caskelott	Flora	Joesphina	Leo	Parma	S/S Elise	Tordmullen
Alexander	Cedia	Francell	Josefina	Leonard	Passat	S/S Sally	Tre Bröder
Alexandra	Ceres	Fred	Kaleva	Leonid	Pegasus	Signy	Trefanten
Alexandrie	Cutty Sark	Frej	Karl	Leonor	Penang	Silvana	Truten
Algot	Daisy	Frenk	Karolina	Leontine	Pestalozzi	Silverpilen	Trötter
Alma	Delta	Frida	Killoran	Libra	Pinta	Silvervåg	Tyr
Alvima	Dione	Fritiof	Klara	Lina	Planet	Simea	Tärnan
Amalia	Donatus	Galeasen	Kloker	Linnea	Plus	Sirius	Ull
Anden	Dygden	Glader	Konrad	Lotsgubben	Polstjärnan	Sjögubben	Waldemar
Angela	Echo	Granö	Konstantin	Mathilda	Pommern	Skogsö	Valny
Anna	Edgar	Grease Harvar	Korsö	Matts	Ponape	Skonaren	Wasa
Aslög	Ejdern	Grisslan	Kristian	Mozart	Prisma	Skrakan	Wendla
Augusta	Elba	Gunnar	Kummelgubben	Nikolai	Prompt	Solid	Vera
Balder	Elida	Havny	Kungsö	Nina	Prompt	Solny	Victory
Baltic	Elin	Hero	L' Avenire	November	Prosit	Solveig	Viffe
Barken	Elina	Herzogin Cecilie	Lawenir	Nöjet	Ragny	Sonja	Viking
Blyger	Elisabet	Hoppet	Lávenir	Ocean	Raija	Storfursten	Xenia
Bonny	Ellen	Hotel	Lawhill	Oden	Reinhold	Styrsö	Ymer
Briggen	Elma	Ida	Lea	Oliveband	Romeo	Sumpen	Yrsa
Brunnsgubben	Elsa	India	Leibertus	Oliverbank	Ronja	Svanen	Yvonne
Butter	Emilia	Ines	Lemland	Oseberg	Rulle	Tjerimai	Ökan
Båtugubben	Evelina	Jenny Lind	Lenita	Pamir	Ryssgubben	Toker	

Grönt för sjöstödet i budgeten

Riksdagen tog i går itu med budgetförslaget. Stödet till sjöfarten är oförändrat och förbättringar är på väg. Men allt branschen har önskat får man inte.

I ett pressmeddelande inför budgetens remissdebatt i går påpekar riksdagsledamoten **Elisabeth Naucér** att regeringen i budgeten tryggar en positiv utveckling av handelsflottan.

Stödet till såväl last- som passagerarfartygen för be-

manningskostnaderna är på oförändrad nivå och skall permanentas för passagerarfartygen. Stödet till lastfartygen är redan permanent.

En tonnageskattelag, som skall göra det möjligt att förnya handelsflottan, diskuteras nästa år.

– Allt detta är helt i överensstämmelse med vad som överenskomms vid framförhandlandet av regeringsprogrammet i våras, säger Naucér.

Väntar på förslaget

Inte heller Ålands redarfören-

ings vd **Hans Ahlström** verkar särskilt bekymrad.

Den utlovade lagen om att stödet till passagerarfartygen permanentas utlovas till senare i höst. En bra sak enligt Ahlström.

– Vi hoppas förslaget kommer.

Regeringen lovar ju.

Den kommentaren besvarar Ahlström med ett skratt. Men konstaterar att det finns en annan bra sak i budgeten: farledsavgiften

– I många år har kostnads-motsvarigheten legat långt

över 100 procent. Rederierna har alltså betalat fullt ut för att farlederna upprätthålls och för isbrytarna och dessutom ålagts en form av beskattning. Nu sänks avgiften till 100 procent, det vill säga man betalar vad det kostar, men inte mer.

Ytterligare utlovas en ny tonnageskattelag någon gång under nästa år. Men även om den kommer sent under året så kommer den enligt Ahlström att gälla retroaktivt för hela 2008.

Får inte allt

Men det finns saker som fattas, sett ur redarsynvinkel.

Det blir inget sjöfartsstöd till fartyg i inrikestrafik, även om de tvingas konkurrera med far-

tyg i utrikestrafik, som för stöd av staten. Rent konkret handlar det om Fjärdvägen, som går i trafik mellan Långnäs och Nådendal och varken har stöd för bemanningskostnaderna eller taxfree ombord.

Inte blir det heller bemanningsstöd för anställda ombord som betalar källskatt, det vill säga svenskar på finskflaggade fartyg.

– De förslagen har avvisats av finansministeriet. Att de inte skulle gå igenom visste vi redan innan budgetbehandlingen kom igång, säger Hans Ahlström.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

Elektronisk mobbning undersökt

■ Var femte elev i årskurs 3–6 har blivit utsatt för elektronisk mobbning minst en gång under den senaste terminen. I årskurs 7–9 har 15 procent blivit utsatta för elektronisk mobbning minst en gång under det senaste läsåret. Det framgår av en enkätundersökning som Folkhälsan gjorde bland deltagarna på årets Stafettkarneval.

Ungefär 1.860 barn och unga svarade på enkäten. Med i enkäten fanns också flera åländska barn och ungdomar.

Till elektronisk mobbning (eller e-mobbning) hör mobbning som sker med hjälp av teknik som till exempel mobiltelefon och webb.

– Det här betyder att den som blir utsatt för e-mobbning aldrig får vara ifred, inte ens hemma! Ett hotfullt textmeddelande på mobiltelefonen kan dyka upp när som helst och kränkande meddelanden och rykten som sprids via e-post, msn och chatt likaså, säger **Maria Rönnqvist** vid Folkhälsan.

Utöver kartläggningen av barn och unga som blivit utsatta för e-mobbning ville **Johanna Öhman** och **Maria Rönnqvist** ta reda på vem barnen och ungdomarna vänder sig till för att få hjälp när de eller deras vänner utsätts för mobbning.

– Endast 14 procent av de äldre eleverna svarade att de skulle berätta för en lärare om de blev utsatta för mobbning, medan hela 36 procent skulle berätta för en kompis. Glädjande var att endast cirka 6 procent uppgav att de inte berättar för någon över huvud taget. Av de som inte berättar för någon var dubbelt fler pojkar än flickor, säger Öhman. (ke)

Sund vill skjuta fram avloppsbeslut

■ Sunds kommunstyrelse föreslår att kommunen i första hand skall satsa på en gemensam avloppslösning för Finström, Sund och Saltvik.

Kommunstyrelsens ordförande har tagit fram två förslag. I det ena föreslås att kommunen bygger nytt reningsverk för Sund Finby och betalar kubikmeterpris. I det andra föreslås en gemensam avloppskommun för Finström, Sund och Saltvik. Det senare förslaget bygger på att alla delägare satsar lika mycket kapital och det är för det förslaget kommunen i första hand skall arbeta.

Kommunstyrelsen beslöt också att anhänga om att anbudens giltighetstid förlängs.

– I första hand måste vi få till ett möte med delägarna i Norra Ålands avloppsvatten och få igång diskussionerna igen. Därför anhängar vi av landskapsregeringen om att skjuta fram projektet, säger kommundirektör **Christina Nukala-Pengel**. (ke)

■ **Annas Design** heter ett nytt företag som registrerats av Anna Katariina Purtsi. Hemort är Mariehamn och verksamheten ska bestå av foto-, grafik- och designtjänster, konsultering, utbildning samt fotokonst.

Maj-Len Lindholm
Epost: majlen.lindholm@nyan.ax
Telefon: 528 449

familjen

Dagens namn

TORBORG

Dop

Lowe Erik Oskar Sjöström döptes lördagen den 15 september i Mikaelsgården i Finström. Han är son till Linda-Sofi och Andreas Sjöström i Finström Bartsgårda.

Gratulerar 50 år

GÜNTHER PENGEL

Namn: Günther Pengel.
Född: den 21 september 1957 i Tyskland.
Bor: i Sund Mångstekta.
Yrke: fastighetsskötare vid Chips Ab i Haraldsby sedan tio år tillbaka.
Familj: hustrun **Christina** och dottern **Emma**.
Intressen: fotboll, att pyssla hemma, bygga och renovera.
Födelsedagen: firas med öppet hus den 21 september från klockan 15 och resten av dagen.

TACK

Ett innerligt
TACK
för lyckönskningarna
på min 90-årsdag.
Runar

GRATTIS

Mattias 30!

På lördag inbjudna gäster dig kommer fira, hela kvällen och natten med sång, mat & bira

Stort
Grattis

önskar
Pia
Hilkka och Guy
Basse, Fredrik och Peter

Gratulerar 50 år

ERIK ANDERS KARLSSON

Namn: Erik Anders Karlsson.
Född: den 24 september 1957 i Sund.
Bor: i Sund Lappböle.
Yrke: sjöman, tjänstgör på landskapets färjor sedan 2003.
Familj: hustrun **Kristina**, barnen **Christoffer** med sambo **Emma**, **Rickard** och **Johanna** med pojkvän **Dick**.
Födelsedagen: den 20 oktober blir det tillsammans med frun gemensam fest för inbjudna gäster.

Gratulerar 60 år

GUNNEL ERIKSSON

Namn: Signe Gunnel Lovisa Eriksson.
Född: 23 september 1947 i Föglö Ulversö.
Bor: i Mariehamn.
Familj: barnen **Anette Lindberg**, **Cecilia Andersson** och **David Nyman**, samt barnbarnen **Linnea**, **Mattias** och **Emma**.
Intressen: Handarbete, korsord och spela kort.
Födelsedagen: firas den 23 september. Kaffepannan står varm på Odalvägen efter klockan 13.

Gratulerar 60 år

FRED GUSTAVSSON

Namn: Fred Alec Bruno Gustavsson.
Född: den 22 september 1947 i Helsingfors.
Bor: på Skarpansvägen i Mariehamn.
Yrke: försäljare.
Intressen: många, bland annat husbilsresor.
Familj: hustrun **Ann-Britt**, samt sonen **Daniel** med hustru **Nina**.
Födelsedagen: firar inte, är bortrest.

OBS! Det händer

ONSDAG 19.9

GÅRDSFEST

■ ■ **Mariehamn Övernäs skola kl 18.00-20.00.** Gårdsfest för hela familjen med lekar, spel, lotteri, servering.
□ Försök gör mål på IFK Mariehamns målvakt Anders Överström i målet på skolans fotbollsplan.
□ Övernäs skolbibliotek håller öppet hus med förstorade utrymmen att visa upp, man kan fynda böcker i bokloppisen. Man kan också få titta in i skolans Stilla Rum som i år har Astrid Lindgren tema.
□ Konstnären Jonas Wilén ställer ut konst i bibliotekskorridoren under temat Kvinnan i Norden.
□ Galleriet i bibliotekskorridoren ställer dessutom ut konstreproduktioner av Kristina Digman och Carl Larsson, samt gamla skolplanscher med konstnärer som Bruno Liljefors, Nils Kreuger, Nils Asplund och Nils Tirén.

NÖJE

■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Dj Tony.
■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Kire Ljung.

VANDRING

■ ■ **Sund Hulta, samling vid midsommarstången kl 19.00.** Vandringen leds av Gunborg Bryggman.

TORS DAG 20.9

BINGO

■ ■ **PAF Casino kl 19.00.** IFK bingo.

BOKCIRKEL

■ ■ **Föglö bibliotek kl 19.00.** Vill du träffa andra som tycker om att läsa och utbyta tankar om det du läst och få tips på bra böcker?

FÖREDRAG

■ ■ **Ålands museum kl**

17.30. Etnolog Jens-Ole Hedman, Jakobstads museum, håller föredrag under rubriken "Att vårda och ta tillvara gamla foton".

HUNGERDAGEN

■ ■ **Röda Korset.** Årets tema är "klimatförändringar".
□ Brändös avdelning: Sparbössor i banker och affärer.
□ Föglös avdelning: Årtsoppa och pannkaka i prästgården kl 16-19.00. Insamlingsbössor på post, bank och affär.
□ Hammarlands avdelning: Årtsoppsförsäljning vid banken i Kattby och vid Hugos från kl 14.00. Sparbössor.
□ Jomalas avdelning: Sparbössor på bank och kommunkansli. Sparbössor och gissningstävling på Kantarellen kl 12.00-20.00.
□ Lumparlands avdelning: Gissningstävling i affären.
□ Mariehamns avdelning: Årtsoppa och pannkaka säljs utanför Zeipels kl 11-14.00. Sparbössor.
□ Sottungas avdelning: Årtsoppa och pannkaka på skolan kl 16-18.00. Sparbössor och lotteri.
□ Sunds avdelning: Sparbössor utanför Ljunggrens.
□ Vårdös avdelning: Sparbössor vid Töftö färjan.

NÖJE

■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar dj.
■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Kire Ljung.

TULPANKVÄLL

■ ■ **Finströms bibliotek kl 18.30-20.00.** Inga-Britt Wiktorsson berättar om sin utställning "Inte bara en tulpan". Trädgårdstekniker Sven-Olof Sundberg ger tips om hur du lyckas med dina tulpaner.

VERNISSAGE

■ ■ **Galleri Fäktargubben, Storgatan 14, kl 18.00-20.00.** Målningar av Tuulikki Aro

Växtodlingsaktuellt

från Ålands Försöksstation, väderdata till och med 18.9

Nederbörd:

Maj: 86 mm, normalt 31 mm
Juni: 58 mm, normalt 47 mm
Juli: 51 mm, normalt 61 mm
Aug: 56 mm, normalt 72 mm
Sept: 61 mm, normalt 67 mm

Avdunstning från fri vattenyta:

Maj: 83 mm
Juni: 118 mm
Juli: 90 mm
Aug: 87 mm
Sept: 39 mm

Medeltemperatur:

Maj: 9,5°C, normalt 9,7°C
Juni: 15,0°C, normalt 13,4°C
Juli: 16,4°C, normalt 16,0°C
Aug: 16,7°C, normalt 15,3°C
Sept: 11,2°C, normalt 10,8°C

Effektiv värmsomma (över +5°C):

2007: 1.308°C
2006: 1.385°C

Mognadstest för äppel, 17.9

Sort	Mognad	Socket	Tryck
Amarosa	4 (5/3)	13,2	9
Eva-Lotta	8 (8/7)	12,5	8
Rajka	6 (6/6)	13,0	10
Rubinola	9 (9/8)	14,6	10
Santana	2 (2/1)	14,5	11

Mognadsgraden bestäms med hjälp av jodtest. Skalan är 1-10, där ett trädmöget äpple för lagring har en mognadsgrad på 4-5 och ett fullt moget äpple på 10 (=all stärkelse omvandlad till socker). För ett trädmöget äpple av en tidig sort för direkt konsumtion rekommenderas 6-7. Först anges medelvärdet och i parentes anges högsta resp lägsta värdet, ex 3 (4/2). Sockret mäts som Brix % och med trycket avses hur mycket kg/cm2 skalet tål.

Mer info på www.forsok.ax

en tipstävling. Ekologiska grönsaker från Odlarringen utlovas till vinnaren. Välkomna!

ÅLANDS NATUR OCH MILJÖ

Vecka 46 är det dags för Ålands Natur och Miljö's höstmöte. Då skall vi utse 2007 års miljö- och citronpris. Vet du någon som gjort något bra för miljön? Eller någon företeelse som förtjänar årets citronpris? Anmäl till telefon 17 230, skicka ett brev till Norragatan 13 eller e-post natur.miljo@aland.net med din motivation senast den 22 oktober. Observera att citronpriset inte delas ut till någon privatperson.

Prästöväg skall få begränsning

■ Sunds kommunstyrelse skall anhålla om att vägen genom Prästö begränsas till 50 kilometer i timmen året om.

För nuvarande är hastighetsbegränsningen vanligen 70 kilometer i timmen och 50 kilometer i timmen endast en period om året.

– Det finns många barnfamiljer på Prästö, säger kommundirektör **Christina Nukala-Pengel** som förklarar. (ke)

Telefonkatalog
på nätet
www.nyan.ax

NYHET!

Ettårig hundutbildning

För dig som vill jobba med hund eller utveckla din hobby.

Nyfiken?

Läs mer på hemsidan eller beställ en folder:

Tel. 0400 547093.

wilmashundskola@aland.net
<http://home.aland.net/wilmashundskola>

Lille Leon föddes den 6 september. Han vägde 3.885 gram och var 51cm lång. Det är storebror Liam, snart 4 år, som visar upp lillebror. Mamma heter Frida Tiitta och pappa är Ante Pettersson. Familjen bor i Eckerö Storby. Foto: PRIVAT

Så här ser vinflaskan ut

■ Så här ser flaskan ut som lördagens vita vin ut, Sion Creek White 2006, säljs i.

I lördagens Nya Åland publicerades felaktigt

Kom ihåg

■ **Föreningen Vårt Hjärta:** De ledda hjärtrundepromenaderna startar igen på söndag kl. 11.00 med början från Baltichallen och från Rökerikiosken i Strandnäs. välkommen med och promenera för hälsans skull i glada vänners sällskap. Motionskort delas ut av ledarna.

■ **Godby Rotaryklubb:** Veckomöte hålls på Ålands hotell- och restaurangskola kl. 17.30. Anders Wiklund presenterar företaget EGET.

■ **Hammarlands marthafören-**

ing: Pannkakorna och en hembakad vinst till lotteriet vid Skördedagarna på Naturbruksskolan 23.9 lämnas till Ragni vid Kattby kiosk lördag 22.9 kl 12.00.

■ **Mariehamns pensionärsförening:** På torsdag 20.9 kl. 14.00 går vi alla till Margaretagården för att var med om höstens första månadsträff. Gästföreläsare är Harriet Lindeman. Gästbesök av Norra Ålands pensionärer. Mycket musik. Lotteri och naturligtvis kaffe. Välkomna för att trivas tillsammans - nya och gamla medlemmar!

■ **Norra Ålands pensionärer:** På inbjudan av Mariehamns pensionärsförening träff på Margaretagården i Mariehamn torsdag 20.9 14.00. Buss från Kroklund 13.00 via Kvarnbo, Godby och gamla Gölbyvägen. Anmälningar till Sundqvists buss, tel 22 570 senast onsdag.

■ **Ålands marthadistrikt:** Styrelsemöte tisdag 25.9 kl 10.00 på kansliet. Kom ihåg att skriva ingrediensförteckning på brödet till brödlotteriet den 23.9.

SPECIALSTÄMPLING

Specialstämpling och försäljning vid Ålands Landsbygdscentrum söndagen den 23 september kl. 11-18.

Välkommen!

POSTEN, FRIMÄRKEN
PB 100, 22101 MARIEHAMN
TEL. 636 639, FAX 636 608
www.posten.ax

INBJUDAN

Kulturdelegationen bjuder in till ett "Diskussionskalas" kring kulturfrågor som ett alternativ till den traditionella valdebatten. Under kvällen synliggörs politikernas åsikter för väljarna och kulturengagerade får föra fram sina hjärtefrågor. Tillställningen är öppen för allmänheten och alla diskussionsglada får delta.

Ålands Kulturdelegation inbjuder till

DISKUSSIONSKALAS

i Stadsbiblioteket den 24.9 kl 19-21

Program:

- 18.45 Kaffeserveringen börjar
- 19.00 Kulturdelegationens ordf. Maria Hanström välkomnar alla
- Dur-Rackarna spelar
- 19.20 Diskussionskalaset börjar
- Ledare: Lotta Angergård och Erik Hemming
- 20.00 Kent Danielsson framför sin poesi
- Diskussionen fortsätter
- 20.45 Dansgrupp från Musikinstitutet uppträder
- 20.55 Kent Danielsson ger oss några ord på vägen med sin poesi
- 21.00 Slutord

Välkommen!

RESTAURANG POMMERN
28 och 29 September
klocken 20.00

Sånger från en hemlig trädgård man kan ju alltid hoppas.

En liten musikalisk show med små humoristiska infall här och där.

Petronella Wester med ett fyrmannaband och kör, framför nyskrivna sånger av Agnes Berg.

Fotograf: Peter Krutson

Bara biljett 16,-

Biljett, varmrätt kött alt. fisk och kaffe 36,-

**Biljetter säljes i Hotell Pommerns reception,
Norrugatan 8-10, telefon 018-15 555**

**NYA ÅLANDS
WWW
guide**

**BOKA IN DIN HEMSIDA - DU OCKSÅ!
TFN 23 444, ANNONSAVDELNINGEN
FAX 23 450
ANNONS@NYAN.AX**

FÖRSAMLINGAR	
MARIEHAMNS FÖRSAMLING	evl.fi/srk/mariehamn
FÖRSÄKRINGAR	
ALANDIABOLAGEN	alandiabolagen.com
ÅLANDS ÖMSESIDIGA	omsen.ax
SMÅFÖRETAGARSERVICE	
ÅLANDS FÖRETAGARFÖRENING	aff.aland.fi
TIDNINGAR	
NYA ÅLAND	www.nyan.ax
UTBILDNING	
HÖGSKOLAN PÅ ÅLAND	ha.ax
ÖVRIGT	
MARIEHAMNS STAD MISSBRUKARVÅRD	mariehamn.aland.fi/ missbrukarvard

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

”Många barn och ungdomar ser på ok för mycket ”stora” och ”stygg” filmer.
KRISTER UGGELDAHL, filmkritiker, i Löntagaren

Folkmusik-ikonen från Vårdö

Disputation på Otto Andersson vid Åbo Akademi på fredag

Niklas Nyqvist disputerar i musikvetenskap vid Åbo Akademi på en avhandling om Otto Andersson. Nyqvist kommer från Vasa och är utbildad gitarrlärare från Åbo konservatorium. För närvarande arbetar han som assistent i musikvetenskap. Bilden från Åbo Akademi.

”Från bondson till folkmusikikon” är det fyndiga namnet på den doktorsavhandling som Niklas Nyqvist från Vasa lägger fram vid Åbo Akademi på fredag. Den handlar om Otto Andersson.

Otto Andersson (1879-1969) fick under ett långt liv en ganska unik position i finlandssvensk folkligt musikliv.

Hans inflytande sträckte sig långt utanför musiklivet i snäv mening, till folkdiktning, folkdans, folklig dräkttradition. Andersson grundade och ledde föreningen Brage och han startade senare det folkliga bokförlaget Bro i Åbo.

Han kallades till professor i musikvetenskap och folkdiktsforskning vid Åbo Akademi år 1926.

Folkmusikbiblar

Enligt Niklas Nyqvist har Otto Andersson dessutom bibehållit sin status efter sin död. Fortfarande är hans samlingar med uppteckningar av finlandssvensk folkmusik en guldgruva för spelmän runt om i Svenskfinland. Det gäller även de yngre generationerna.

– Utgåvorna kallas ofta folkmusikbiblar, säger Nyqvist.

Hur kom det sig då att Otto Andersson, bondson från Vårdö som inte hade haft möjlighet att gå i läroverk och ta studenten, fick den här positionen?

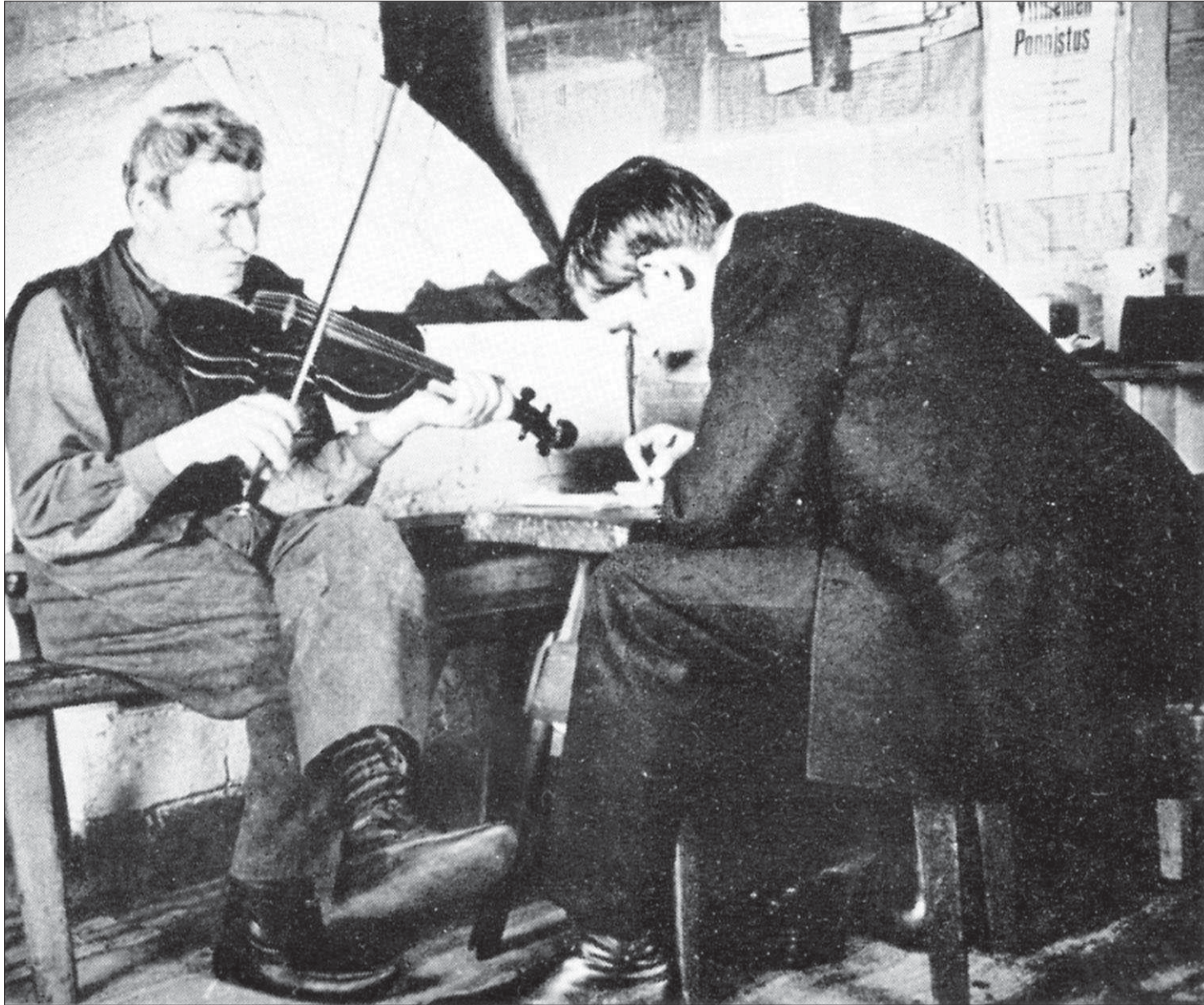
– Till stor del handlade det om egen kraft. Han konstaterade själv att det inte fanns många möjligheter för en bondson på den tiden, men han ville framåt, säger Nyqvist.

Via folkhögskolan

Inkörsporten till den lärda banan blev det år som Otto Andersson gick på Ålands folkhögskola. Då mognade tanken på vidareutbildning.

– Det fanns två möjligheter för honom. Enda kunde han ha satsat på att bli lärare eller på att bli kantor-organist. Han valde det senare och sökte in till kantor-organistskolan i Åbo.

Där kom han snabbt i kontakt med musiklivet i Åbo. Han spelade violin i Musikaliska sällskapets orkester och han gjorde sin värnplikt i skarpskyttebataljo-

Upptecknare. Otto Andersson var flitig som folkmusikupptecknare. Här besöker han spelmannen Erik Lönnberg i Vittisbofjärd i Satakunda år 1912. Bilden ur Finlands svenska folkdiktning IV.

nens musikkår, där han spelade horn.

Martin Wegelius

– Vid den stora musikfesten i Åbo kom han i kontakt med Martin Wegelius och så föddes idén om fortsatta studier vid Helsingfors musikinstitut.

Musikinstitutet, som grundats av Wegelius, skulle senare utvecklas till dagens Sibeliusakademi.

Under musikstudierna kom Otto Andersson i förnyad kontakt med den folkliga musiken och redan 1902 reste han som stipendiatar för Svenska litteratursällskapet i Finland ut på uppteckningsfärder.

Där ägnade han mycket tid åt den österbottenska folkmusiken som han såg som mest genuin och ofördärvad, men kom att täcka in också de övriga delarna av Svenskfinland.

Föreningen Brage

Föreningen Brage blev en naturlig plattform för den folkliga kultur som Andersson varnade för, men han kom från musikinstitutet över till akademiska studier vid Helsingfors universitet. För det krävdes dock att han fick dispens på grund av att han saknade studentexamen.

De akademiska studierna resulterade i en doktorsavhandling 1921. Den handlade om stråkarharpan och citeras fortfarande som ett grundläggande verk på området.

Åland problem

Otto Andersson höll hela tiden kontakt med sin barndomsbygd

och tillbringade somrarna på Vårdö. Ändå skulle hans förhållande till Åland utsättas för stora påfrestningar.

Han ville värna om ett sammanhållet Svenskfinland och reagerade starkt mot de åländska strävandena att ansluta landskapet till Sverige. Otto Andersson blev där för illa sedd i de kretsar på Åland som drev frågan. Inför den stora finlandssvenska sångfesten i Mariehamn 1922 hade de lokala arrangörerna meddelat att Andersson icke var önskvärd.

Han hade dock en mycket stark ställning inom sång- och musikrörelsen och Niklas Nyqvist menar att sångkörerna på Åland nog fortsatte att vända sig till honom trots de politiska kontroverserna. Senare i livet skulle Otto Andersson bli mera allmänt accepterad på Åland och han var till exempel på sin ålders höst en uppburen och central gäst vid sångfesten i Mariehamn år 1966.

Det som intresserat Niklas Nyqvist är frågan om hur mycket en ensam individ kan påverka utvecklingen och när det gäller Otto Andersson har han kommit till att han haft en väldigt stor betydelse för skapandet av den finlandssvenska folkliga musiktraditionen. Intressant är att det är ett inflytande som fortsätter nästan fyrtio år efter Otto Anderssons död.

Före sin tid

– Men dessutom var han också en pionjär, inte bara i finländsk utan också i nordisk folkmusikforskning. Redan i sina arbeten

På Åland. Efter kontroverserna på tjugotalet blev Otto Andersson mera uppskattad på Åland. Här leder han de blandade körerna vid den finlandssvenska sångfesten i Mariehamn år 1966. Bilden ur Föreningen Brages hundraårsskrift.

från tidigt 1900-tal betraktar han folkmusikens funktion ur social synvinkel och inte enbart ur snävt musikvetenskaplig. Det är ett modernt grepp och man kan nog säga att han var före sin tid.

Kan man då alltså kalla Otto Andersson för en ikon?

– Han blev en ikon, det tror jag nog att många är beredda att hålla med om, säger Nyqvist som ser fram emot disputationen på fredag.

Pernilla Wester gästas Åland

med föreställningen ”Sånger från en hemlig trädgård” som beskrivs som ”en liten musikalisk show med små humoristiska infall här och där.”

Det handlar om nyskrivna sånger av Agnes Borg och med sig har Pernilla Wester ett fyrmannaband och en kör.

Föreställningar ges på restaurang Pommern den 28 och 29 september, båda kvällarna med start kl. 20. □

”Signmark”, den döva rapartisten

Marko Vuoriheimo från Helsingfors, som väckt stort intresse hos både hörande och döva runt om i världen är på väg till Åland nästa år. ”Signmark” som intervjuades stort i måndagens Hbl turnerar i år i Japan, Spanien, Norge, Ungern, Sverige. Till Åland kommer han för att uppträda på Torget i Mariehamn under Dövas riksomfattande Kultur dagar som arrangeras här den 15-18 maj. Det meddelar Lycke Pörfors på landskapets kulturbyrå som sitter med i den arbetsgrupp som förbereder festivalen.

Enligt Heidi Koivisto, kulturproducent på Finlands dövas förbund är målsättningen att göra Åland till en tecken-språksö för fyra dagar i maj. Evenemanget ordnas för 25 gången, och första gången på Åland. Vårdar är: Finlandssvenska teckenspråkiga rf /Ålands teckenspråkiga, med Ålands landskapsregering som samarbetspartner. Första september öppnades dagarnas hemsidor på internet under adressen: www.kultur2008aland.fi. □

Utbildningen i kulturproduktion

som Nordens institut på Åland och Öppna högskolan inledde på våren får nu sin fortsättning. Föreläsningarna är liksom under vårterminen öppna för allmänheten.

Utbildningen riktar sig främst till yrkesverksamma konstnärer, producenter inom konst- och kulturområdet samt ideellt arbetande personer med behov av kompetenshöjande åtgärder. Ett 20-tal fasta kursdeltagare deltar i utbildningen och jobbar mellan föreläsningarna gruppvís med olika utställningsprojekt som skall presenteras vid utbildningens slut.

Höstterminens utbildning har följande rubriker: Interaktiva utställningar – barn och unga, Transporter – tull, formalia, försäkringar, Juridik – avtalsrätt, upphovsrätt, Marknadsföring och kommunikation – det senaste inom e-postmarknadsföring, samt Att presentera ett utställningsprojekt, Att utvärdera och slutredovisa en produktion.

Mer information finns på www.nipa.ax. □

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Nancy gav bort fräjdebok

I årtionde efter årtionde har den legat hemma i byrån hos ålandsättlingen Nancy Huestis från Crownpoint i USA. Nu finns den hemma på Åland igen.

Det handlar om en fräjdebok, föregångaren till det som sedan blev sjömansbok. Just den här tillhörde Nancys farmorsfar från Kökar.

Fräjdebok och pass. Nancy Huestis från USA, till vänster, har besökt släkt på Åland för andra gången. Nu har hon donerat en fräjdebok, en sjömansbok, och två pass till Ålands emigrantinstitut. Foto: ANDREAS DIENERT

Nancy Huestis besökte Åland för första gången för två år sedan. Hon är född 1954, mor till tre barn och arbetar som sjuksköterska. Hon bor i staden New York i staden Crownpoint.

En dag 2004 fick hon en idé. I sin ägo hade hon farmors och farfars pass. Det var finska pass, men hon visste att de förfäderna pratade svenska. Det förbryllade henne.

Farmorsmor var **Aina Emilia Lajberg**, född 1880 i Föglö Hastersboda, död 1931 i Brooklyn. Farmorsfar var **Erik Gustav Karlström**, född 1871 i Kökar Karlby, död 1937 i Brooklyn.

På chansning skrev hon in en efterlysning i Ålands emigrantinstitutets gästbok på internet. Dagen efter hade hon ett svar från institutets verksamhetsledare **Eva Meyer**. Följande dag hade hon kontakt med **Ingemar Ekman**, hennes åtamanning.

Det var det ovanliga efternamnet som var nyckeln.

Snart föll många bitar på plats och hon reste först till Göteborg, där grenar av släkten bor, och senare till Hästveda i Skåne, där andra släktingar finns. I september 2005 gästade hon Åland för första gången.

Kan lite svenska

Nu har hon återvänt, för att reda ut mer om släkten, bland annat om ett tvillingpar, två pojkar. Det visade sig att den ene pojken, den som ingen visste vart han tagit vägen, hade avlidit redan vid fem månaders ålder.

Hon har gästat Föglö och sovit en natt i farmorsmors gamla stuga i 13 graders värme.

– Jag har mött många som jag lärde känna vid förra besöket, berättar hon på bred amerikanska.

Lite svenska har hon redan börjat förstå och en dröm om att lära sig språket finns.

– Allt är möjligt, säger hon.

Fräjdebok

På detta Ålandsbesök har Nancy Huestis med sig två pass med text på svenska, finska, ryska och tyska. Det var de pass hennes farmorsmor och farmorsfar löste ut när de emigrerade till Amerika. Nu donerar hon passen till Ålands emigrantinstitut tillsammans med en fräjdebok, tillhörande farmorsfadern.

– Det är vår första fräjdebok i vår ägo, säger Eva Meyer. Det är med högtidliga känslor jag håller den i min hand.

Tre resor på sjön gjorde han Kökarynglingen, på första resan var han 19 år och for som jungman med Linnea på ett par resor till Tyskland. Han var borta över sju månader. Året var 1890.

Sedan kommer en resa med "Freja", från Lemland, till Borgå och ytterligare en resa

med ett skepp vars namn är svårt att tyda.

Från resan på Freja finns följande "Vittnesbörd".

Vitsord

Skepparen **E. E. Nylund** i Lumparland har den 12 december 1891 skrivit följande om Karlström, som då blivit lättmatros:

*I styrning – berömligt.
I sjömannas-arbeten – försvarligt.*

Subordination (det vill säga lydnad) – berömligt.

Fallenhet för sjömans-yrket – nöjaktig.

Lefvemet – berömligt.

Påpasslighet – dito.

Trassling

Småningom utvandrade alltså denna sjöman och barnbarnsbarnet har donerat detta häfte tillbaka till Åland.

Ingemar Ekman har varit ciceron vid Nancy Huestis besök, som avslutas i morgon onsdag.

Tor-Erik Eklund har också hjälp till. Han är trassling med Nancy, det vill säga sexmanning, släkt i sjätte led.

– Jag kommer tillbaka till Åland igen, säger hon glatt.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Målar gärna stämningar

Blommor, fåglar och naturmotiv över huvudtaget spelar en viktig roll för **Tuulikki Aro** som nu ställer ut på Galleri Fåktargubben i Mariehamn.

Ställer ut. Tuulikki Aro ställer ut på galleri Fåktargubben. Blommor är något av ett favoritmotiv. Foto: ERKKI SANTAMALA

Det är inte första gången Tuulikki Aro ställer ut på Åland.

Hon har visat sina målningar i Föglö, under ett par somrar vid Svinö stugby i Lumparland och för ett par år sedan ställde hon ut på Fåktargubben, då tillsammans med **Aune Hannula**, **Sten Söderdahl**, **Britta Jansson** och **Guðrun Wennström**. Hon har också ställt ut med Medis.

Mycket på Åland

Aro är bosatt i Helsingfors, men har vistats mycket på Åland. Hon har arbetat inom hälsovården bland annat som överskötare inom psykvården och som hälsovårdare i flera kommuner, senast på Föglö och Kumlinge.

Under vistelserna på Åland har hon bland annat deltagit i flera akvarellkurser med **Isa Hällström** som lärare.

– Nu är jag pensionär, men det händer att jag hoppar in som hälsovårdare om man

har svårt att få yngre krafter till kommunerna, säger hon.

I utställningen på Fåktargubben visar hon, trots det knappa utrymmet, ganska många arbeten. De flesta är akvareller, men här finns också oljemålningar och grafik. De nyaste alstren är akvareller från en vistelse i Estland där hon var både för att lära sig språket och för att förkovra sig i akvarellmålning.

Favoritmotiv

Blommor finns i många av hennes arbeten och det verkar vara något av ett favoritmotiv.

– Blommor är lugnande. Jag skulle gärna måla mera djur också, men det är betydligt svårare.

Hon säger också att hon i sina målningar framför allt försöker fånga stämningar.

– Vill man enbart avbilda kan man ju lika gärna ägna sig åt fotografering.

Utställningen har sin vernissage på torsdag kl. 18-20 och den kan sedan ses i galleriet till den 13 oktober.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Nu är det dags att välja!

Jovisst. Det är valhöst. Du kan välja en ny garderob, en ny livsstil, ett nytt lagting och en ny regering. Och, framför allt, du kan välja Nya Åland. Allt behöver inte vara grått och trist och som det alltid varit.

För att underlätta ditt tidningsval bjuder vi på Nyan denna vecka. Vi tycker absolut att du ska jämföra oss med andra tidningsalternativ, för vi är både billigare och bättre.

Ha en skön höst!

Nina Pellman

Du som redan är prenumerant!

Skicka **NYAN ROCK NAMN ADRESS** till **173520** eller ring **23 444** så deltar du i utlottningen av **50 st morgonrockar**.
Kostnad 0€, senast den **30 september**.

Ja visst,

jag vill prenumerera på Nya Åland, 15 månader, till **31/12 2008** för endast **164€** (norm. 205€). Dessutom får jag en fin morgonrock på köpet! (Värde 30€)

Erbjudandet avser en fortlöpande prenumeration och är riktat enbart till nya prenumeranter.

Nya Åland
☆☆☆

bjuder på portot

NYA ÅLAND

Svarsförsändelse
Avtal 22100/41

22103 Mariehamn

Namn:
Adress:
Postadress:
Telefon:
Underskrift:

Ny möjlighet under skördefesten

Åk buss till öppna gårdar

Åk buss till öppna gårdar – hoppa på och av där du vill – eller paddla! Rösta på Ålands landskapsrätt och ta del av Michael Björklunds äppeltips.

Det är några inslag på skördefesten som växer varje år. I år pågår festen i tre dagar med början på fredag.

Under senare år har skördefesten pågått två dagar – lördagen med öppna gårdar och söndagen med marknad vid Ålands naturbrukscentrum.

I år har man lagt till en extra dag för öppna gårdar. En undersökning bland besökarna i fjol visade nämligen att många inte hann besöka alla gårdar de hade på sin lista under en enda dag. Dessutom lade gårdsfolket ner mycket arbete på att ställa i ordning inför besöket och kunde därför tänka sig att ha öppet en dag till.

Ta bussen!

En nyhet för året är "skördefestbussen" som går en bestämd rutt under lördagen som sammanfaller med den bilfria dagen.

Bussen startar varje heltimme från bussplan från klockan 14 till 20 och den kör mot Jomala, genom Finström, Saltvik och Sund och tillbaka till stan. Åtta öppna gårdar ligger längs ruten och det går bra att hoppa av vid någon eller några av dem och fortsätta resan med en senare buss.

På varje buss ordnas program – på en medverkar skådespelaren **Matts Stenlund** medan det satsas på poesi på en annan. Den sista bussen för kvällen är spökbussen, då åker författaren **Leo Löthman** med och berättar ruskiga historier.

På fredag och lördag finns även andra bussturer med program, till exempel "Frestande fredag" med vin- och pralinprovning på Kvarnbo gästhem och ostskola på Ålands största ladugård Östergårds mjölk i Sund. Till dessa specialiteter krävs förhandsbokning till Williams buss.

Den som vill förflytta sig på annat sätt kan paddla mellan Limnäs gård i Finström Vandö och Bolstaholms gård i Geta. Agenda 21-kontoret vet mer om paddlingen.

Man kan också orientera mellan Tjudö vingård i

Skördefestens projektledare Lena Brenner räknar med stor publik även i år då festen pågår tre dagar istället för två som ifjol.

Finström och Cederbergs i Saltvik.

Favorit ifjol

36 gårdar har öppet hus på fredag och lördag från klockan 14 till 22. Aktiviteterna varierar från gård till gård, en del satsar på digert program medan andra går in för rundvandring, servering och försäljning.

I fjol var 4.000 personer i farten under öppet hus-dagen och varje person besökte i medeltal drygt fyra gårdar.

– Det betyder totalt 17.000 gårdsbesök, berättar skördefestens projektledare **Lena Brenner**.

I fjol blev Bolstaholms gård i Geta den mest besökta. Över 2.000 personer hittade dit och gården satsar på program för både stora och små. Här kan de yngsta köra tramptraktor och de äldre riktiga traktorer som för dagen lånas ut av ab Lantbruk.

Till marknaden på söndagen kom 6.000 personer i fjol. I år är 60 försäljare anmälda och alla säljer enbart åländska produkter. Under marknaden medverkar kocken **Michael Björklund** och ger tips på rättigheter som kan tillredas av äpplen.

Rösta på landskapsrätt!

Här kan man också rösta på de tre finalister som tagits ut till tävlingen Ålands landskapsrätt 2007 där arrangörerna efterlyste rätter som känns moderna men som ändå har en utgångspunkt i åländsk mattradition.

De tre finalisterna, som en jury tagit ut är:

■ **Eivor Lindström** och **Chris-**

Grann skörd. Det säljs en hel del frukt och grönsaker under skördefesten. Den här äppelskulpturen tillverkades vid Ålands försöksstation inför en tidigare skördefest. Foto: JONAS EDSVIK

tina Hedman- Jaakkola med rätten gös på spenat.

■ **Kaj Lundberg** med gratäng på äpple och abborre.

■ **Stephan Toivonen** med kantarellfyllda gäddbiffar med morotssås

Skördefesten på Åland lockar numera besökare till Åland och den har även uppmärksammats i Norden. Skördefesten är en av sju kandidater som nominerats för hedersdiplomet Ny nordisk mat, en tävling som lanserats av

Nordiska ministerrådet.

Vinnaren bland de sju nominerade utses den 12 oktober och priset är 100.000 danska kronor.

HELENA FORSGÅRD
redaktion@nyan.ax

Stress och ohälsa på Hospicedagen

■ På lördag är det Internationella hospicedagen och det kommer att uppmärksammas med en föreläsning om stress i lagtingets auditorium. Temat för föreläsningen är "Stress och den nya ohälsan" och hålls av den svenska läkaren, psykologen, psykoterapeuten, stressforskaren och författaren **Peter Währborg** som bland annat gjort sig känd för sin forskning kring barn och stress.

Han började intressera sig för hur barn påverkas av för femton år sedan då han som hjärtläkare upptäckte att de vuxenpatienter han fick in med hjärt- och kärlsjukdomar hade så mycket förkalkning i kärlen att de måste ha börjat kalka igen redan när patienterna var barn.

– Som tur är får inte barn hjärtinfarkt. De har skyddsmekanismer mot det, men det är för jävligt att barnen ser ut så i kärlen vid bara sju, åtta, nio, tio års ålder, sade han för några år sedan i en intervju i Aftonbladet. Under årens lopp har han hunnit författa ett hundratal vetenskapliga artiklar och ett tiotal böcker om samspelet mellan kropp och själ och fungerar i dag som docent och universitetslektor i kardiologi vid Sahlgrenska universitetssjukhuset i Göteborg.

Hospicedagen öppnas vid tolvslaget av hälsominister **Harriet Lindeman** och Peter Währborgs föreläsning pågår sedan hela eftermiddagen, med paus för kaffe och småprat. Föreläsningen är öppen för allmänheten. (1a)

Kurs om värdskap

■ Att hälsa gäster – och turister – välkomna är en konst i sig. Under två föreläsningstillfällen kommer **Katarina Bergström** att lotsa åhörarna genom värdskapets värld.

Föreläsningarna, som är identiska, hålls i Hotell- och restaurangskolans auditorium i dag onsdag klockan 14–16.30 och i morgon torsdag samma tid. Föreläsningen är tänkt att ge inspiration och nya infallsvinklar i välkommandets konst och det är projektet Kvalitet i Service och Värdskap som i samarbete med Värdskapet Ab i Stockholm arrangerar dem. Det är gratis att delta i föreläsningarna.

Kvalitet i Service och Värdskap är ett EU-finansierat projekt som jobbar för att skapa ett välkomnande Åland. (1a)

Övernattningarna ökade i augusti

■ Totala antalet övernattningar på de åländska hotellen var 30.751 i augusti, vilket innebär en ökning om drygt fyra procent jämfört med augusti 2006, det visar den senaste statistiken från Åsuh.

Övernattningarna ökade från Finland och minskade från Sverige. De finländska övernattningarna ökade med närmare fyra procent och de svenska minskade med nästan sex procent, jämfört med samma period i fjol. Övernattningarna som gäster från övriga länder stod för ökade i augusti, den ökningen var närmare 66 procent. Det bör noteras att förändringsprocenten för de övernattande kan bli stor om jämförelseantalet är litet. (ab)

Östersjökonserter gav 30.000 euro

Konserten "Åländska röster för Östersjön" i augusti ute på Andersudde var en succé – också ekonomiskt. Över trettio tusen euro blev det kvar efter att omkostnaderna räknats bort, eller 30.384,39 euro för att vara exakt.

Pengarna kommer i första hand att delas ut som prispengar eller stipendier vid den årliga prisutdelningen då Östersjöfonden belönar och uppmärksammar personer och organisationer som arbetar med Östersjöns miljöfrågor.

En del av pengarna kommer även att användas till miljöpro-

jekt som konkret tar itu med eller åtgärdar sådant som har betydelse för Östersjöns marina miljö, säger Östersjöfondens verksamhetsledare **Edgar Öhberg**.

Samtliga artister uppträdde gratis som en manifestation för miljön.

– Vi är mycket tacksamma och vill gärna passa på att tacka både dem och publiken en gång till.

Kanske igen nästa år

Biljetterna gick åt som isglass på stranden – inte en enda blev osåld och konserten sågs därmed av 1.800 personer. Att en liknande tillställning ordnas

igen är inte omöjligt.

– Att det finns efterfrågan bland publiken är helt klart och visst skulle det vara roligt att göra något liknande igen. I dagsläget finns inget beslut om det, men vi ska ha en diskussion under hösten med både artister och andra inblandade och se vad de säger om saken, säger **Edgar Öhberg**.

För den som missade miljökonserterna finns det alltså visst hopp om en ny chans att vara med och bidra till bättre miljö och samtidigt njuta av åländsk sång och musik när den är som bäst.

LINA ANTMAN
lina.antman@nyan.ax

Succé. Publiken uppskattade den maffiga konserten då den åländska sångarelliten uppträdde ute på Andersudde för den marina miljön. Foto: ERKKI SANTAMALA

Vi har 5-års jubileum

Vi bjuder på kaffe och bulle

Varumottagning
endast under öppettider

emmaus
MÖBELRETUR
Katapult

ÖPPET:
TISD-FRED 9-16

Katapult är ett studie- och arbetsmarknadsförberedande projekt som finansieras via möbelförsäljningen och av Ålands landskapsregering. Driften av möbelreturen är en del av projektets innehåll.

Just nu finns lediga platser i projektet.
Kontakta Yvonne på AMS tfn 25 118 eller Marcus på Katapult tfn 21 597 eller 040 748 3344

ÖPPET HUS TORSDAG 20.9 9-18

Vi bjuder på korv

Välkommen och fynda!

1/2 priset på alla fönster & dörrar

Vi tar emot och säljer en mängd användbara byggvaror. Till och med sånt som du inte visste fanns säljer vi. Även små restlager av tapeter, kakel och kuriosa ting, som gamla strömbrytare mm

emmaus
BYGGRETUR
Skogshyddsv 7 tfn 17 059
ÖPPET VARD 7.30-16.00

byggretur@emmaus.inet.fi

16 390 €
+ lev.kost. 600 euro
vinterdäck på köpet (värde 1050 euro)

– Vägen till en bra affär –

BILHALLEN

Elverksgatan 7, Tel *19 800 Fax 527 735 • Stanley 527 720, Niklas 527 722
Öppet vard. 8-17, bilförsäljningen lörd. 10-13

www.chevrolet.fi

IT'S A BIG PLUS.

CHEVROLET

Kalos

Aveo

Lacetti

Nubira

Epica

Captiva

Kom ihåg att vi har begagnade bilar på baksidan av huset!

Ajaj, kan man faktiskt slappna av med hjälp av spikmatta?

Tusentals piggar i ryggen

Föreställ dig en matta med över 6.000 sylvassa plastpiggar på. Tänk dig sedan att du ligger på den med bar överkropp, eller att du trycker den mot huvudet.

Ont? Nästan inte alls, intygar Alexandra Sjöblom som importerar mattan som blivit mäktiga populär.

Förr i tiden, för sisådär tusen år sedan, låg fakirerna på sina stickiga mattor av trä med spikar av metall. I dag är mattorna moderna – tillverkade av plast och tyg – men idén är den samma.

Alexandra Sjöblom i Mariefhamn började ta in mattor för försäljning i somras. Sedan dess har leveranserna blivit många. Mattorna säljer slut på en gång utan att hon har behövt göra någon reklam för dem överhuvudtaget. Folk provar – och så sprids ryktet om mattans effekter.

– Jag har kompisar i Sverige som har tagit fram den här moderna varianten av spikmatta. Mattorna tillverkas i Indien, berättar hon.

I helgen fick hon en ny leverans. Flera av mattorna är beställda.

"Blev riktigt bitna"

Alexandras pappa **Gunnar Sjöblom** är medlem i löpargänget **Canis Lopus**.

– Pappa bjöd löpargänget hit en gång för att prova. Flera blev riktigt bitna och ligger varje dag på sina mattor.

Med mattans hjälp kan man, säger hon, både lindra smärta och slappna av. Faktiskt så djupt att man ibland somnar.

Det låter märkligt. Somna med drygt 6.000 vassa plastpiggar i ryggen?

Nyans sportreporter **Johan Larsson** erbjöd sig att testa. Oförskräckt klädde han av sig tröjan och la sig på piggar.

– Det kan ta lite ont de första minuterna. Men sedan går det över. Ju längre du ligger, desto mer avslappnad blir du, förklarar Alexandra.

Blodet pulserar

Johan ligger kvar. Berättar

Vågade prova. Nyans sportreporter Johan Larsson gör sig beredd att testa på spikmattan med bar rygg. Han överlevde.

Zonterapi. Den som är modig kan stå på mattan med hela kroppstyngden. Alexandra Sjöblom är van.

om känslan när blodet pulserar i ryggen. Jämför underlaget med en extra stickig matta. Intensivt stickig.

När han reser sig upp efter en stund är ryggen lätt rödflammig och gropig efter piggar. Han ryser.

– Samma känsla som när man haft riktigt ont och värken släpper.

Alexandra demonstrerar hur mattan kan användas på olika sätt. Man kan till exempel stå på den och få fotsulemassage. Johan kliver på.

– Du verkar inte alls känna nån smärta. Du är en riktig hårding du, säger hon.

Själva höljet, där piggarerna är fästa, kan användas utan matta inuti när man till exempel har huvudvärk. Piggarerna trycks mot huvudet med hjälp av händerna.

Mattan kan också användas av exempelvis löpare som lätt blir stumma i vader. Lägg mattan på ett bord och benen ovanpå.

Som meditation

Alexandra använder mattan varje dag. Hon ser det som en form av meditation.

– Jag har hållit på länge med meditation och vet att det inte är lätt i början att lägga sig ner och bara vara utan att tänka. När man mediterar fokuserar man på en sak, antingen andningen eller på hur det känns i kroppen, och mattan hjälper en att fokusera. Man tänker automatiskt på ryggen och hur det känns i den när man ligger på mattan.

Men om alla kan ligga på spikmatta, har då fakirerna lurat oss i alla år?

– Ja tydligen, säger Alexandra och skrattar.

– Vi är för medvetna om våra begränsningar och låter dem styra oss. Vi kan mycket som vi inte tror om vi bara vågar prova.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Foto: ANDREAS DIENERT
andreas.dienert@nyan.ax
tfn 528 470

Fakta/spikmatta

- Kallas för indisk energimatta. Andra beteckningar är spikmatta, akupressurmatta eller iplikator.
- Byger på en mångtusenårig tradition.
- Effektivt verktyg för att lösa spänningar och emotionella blockeringar. Ger ökad blodcirkulation och syreupptagning.
- Används vid låg energinivå, hög stressnivå, sömnbesvär, depression och smärta, med flera tillstånd.
- Effekten kan variera från person till person till person och från gång till gång.
- Olika känslor kan uppstå – trötthet, frossa, hungerkänslor, ilska, lycka, bland annat.
- Trycket av piggarerna frigör endorfiner och andra lugn- och rohormoner som låter kroppen vila och möjliggör återhämtning.
- Varje matta har 230 cirkelformiga knappar med 27 piggar. Piggarernas antal är sammanlagt 6.210, vilket troligen är fler än de traditionella mattornas spikar.
- Den rekommenderade liggstiden är 15-30 minuter, gärna varje dag. Det är inte farligt att ligga längre ifall du råkar somna.
- Pris: 60 euro.

Källa www.shiva23.com

Över 6.000. Så många är plastpiggarerna på mattan. De är ordnade i runda "knappar" med 27 piggar i varje. Varje matta har 230 sådana knappar.

Soppa och vägtullar på Hungerdagen

Torsdag till lördag är det dags för årets Hungerdag, som i vanlig ordning arrangeras av Röda Korset. För att samla in pengar ordnas olika insamlings-sjippon runt om i kommunerna.

Under torsdagen kommer man traditionsenligt att stå utanför Zeipels och sälja ärtsoppa och pannkaka vid lunchtid. Också i Hammarland vid både banken i Kattby och utanför Hugos kommer man att kunna köpa lite välgörande ärtsoppa – även vegetarisk – under eftermiddagen och på Labbas hembygdsgård i Eckerö kl 11.00-17.00 på fredagen.

Inte heller skärgården blir utan hungersoppa och pannkaka – vid skolan på Sottunga och vid Prästgården på Föglö slår man upp ett ärtsoppsstånd några timmar under middagstid.

Vägtullar och broavgifter

För de lite mer udda inslagen står Saltviks och Lumparlands Röda Kors-avdelningar. Under fredagen uppbärs frivillig vägtull vid Kvarnbo korsning, och vid Lumparsunds bro kommer man under lördagen att stå med sparbössan och ta emot frivillig broavgift.

I Geta säljer skolbarnen hembakt utanför affären och förgyller dagen för besökarna med sång.

Övar dörrknackning

Sparbössor för frivilliga bi-

Soppa för hungriga. Under Hungerdagen kommer det att säljas ärtsoppa på flera håll på Åland. Här är det Kristina Baer som serveras hungersoppa av Röda korsets Anne-Maj Kalman utanför Zeipels för några år sedan.

drag kommer att vara utplacerade lite här och där över Åland och i de flesta kommuner går man runt med bössor och knackar dörr.

– Alla gillar kanske inte att vi kommer och knackar på dörren, men det är en viktig övning för rödakorsarna. Man kan se det som

ett slags beredskapsövning i fall till exempel en person rapporteras försvunnen och vi tillkallas för att hjälpa till att leta efter den. Det måste ske systematiskt och då är det bra om man övat sig, säger **Stefan Simonsen**, verksamhetsledare för Röda Korsets Ålandsdistrikt och

tillägger att man naturligtvis inte är tvungen att öppna dörren om man inte vill.

För närmare information om programmet under Hungerdagarna, se Obs det händer.

LINA ANTMAN
lina.antman@nyan.ax

Ring och tipsa!
0457-313 4444

ÖPPNA FÖRELÄSNINGAR INOM RAMARNA FÖR JÄMLIKHETSÅRET- 2007

Mänskliga rättigheter en jämlikhetsfråga?

Med anledning av Jämlikhetsåret 2007 kommer Ålands Diskrimineringsombudsman under hösten i samverkan med Öppna högskolan att anordna en föreläsningsserie inom temat "Mänskliga rättigheter en jämlikhetsfråga?"

Föreläsningarna är gratis och öppna för allmänheten. Ej krav på anmälan.

Plats: Högskolan, auditoriet, Norra Neptunigatan 17, Mariehamn

Tid: 14.00-16.00 (samliga tillfällen)

26.9 Vad är MR mänskliga rättigheter?

Föreläsare: Dir. Sia Spiliopoulou-Åkermark (Ålands Fredsinstitut)

10.10 Diskriminering av funktionshindrade.

Föreläsare: Dipl.ek. Pekka Tuominen (Förtroenderådet)

31.10 Minoritetsombudsmannens roll i Finland.

Föreläsare: Över insp.Yrsa Korkman (MO)

14.11 Är idrotten en arena för "mångfald"?

Föreläsare: Ped.dokt. Jesper Fundberg (Malmö Idrottshögskola)

28.11 Att anmäla könsdiskriminering i Finland.

Föreläsare: Jämställdhetsombudsmannen Pirkko Mäkinen

12.12 Åland ur ett jämlikhetsperspektiv - en kunskapsöversikt

Föreläsare: DO Veronica Larpes-Papadopoulou

VÄLKOMNA!

ALLT ANNAT ÄR DIESEL-HISTORIA!

RÄNTE-
KAMPANJ
4,35%
fram till 29 sept

Vecka 38 och 39 finns Auris 2.2D 4D 177 hk hos oss
Välkommen för en provtur med kraft!

Kom och upptäck hur kul det är att köra en modern diesel. Kraften kan liknas vid en klassisk V8, men betydligt skonsammare mot miljö och plånbok! Toyotas nya generation D-4D-dieslar ger både låg förbrukning och begränsande utläpp

Diesel pris från 24 440,- **Bensin** pris från 19 950,- (+ lev. kostn. 600,-)

EU-sammansättning 5,0-7,1 l/100 km, CO₂ utsläpp 131-166 g/km, 3 års garanti/100 000 km, 12 års rostskyddsgaranti på karossen

TODAY TOMORROW **TOYOTA**

berrolfs

Uppvärdsv. 14 • Tel 22 285. Öppet: vardagar 9.00-17.00, lördagar 11-14. Välkomna!
info@berrolfs.aland.fi

Annonsera i den tidning du själv läser!

Skördefesten på Åland

21–23.9.2007

Öppna Gårdar
Fre 21.9 – lör 22.9 kl 14–22

Marknad vid Ålands Landsbygdscentrum
Söndag 23.9 kl 11–18

ALLT PÅ SKÖRDEFESTEN ÄR PRODUCERAT PÅ ÅLAND!

Skördefesten på Åland lockar till spännande möten – där konsument möter producent, ung möter gammal och stadsbo möter bonde. Du frestas av smakfulla lokala produkter och varje år upptäcker du något nytt.

Hösten är härlig på Åland!

Utförligt program: www.skordefest.ax

www.visitaland.com

Hallå där

Hallå där Kurt Eriksson, tv-kändis från Vårdö.

Hur går det i serien?

– Jo tack bara bra. Men jag får knappast inte ens prata med journalister just nu. Först efter nio avsnitt, alltså efter den 12 november kan jag säga mer.

Nu rullar serien "Ett hus i Spanien" på i Yle Teema på måndagar kl 20.10 med repris på torsdagar kl 18.00 och söndagar 10.35. På Åland måste man ha Viasat för att få in programmet. Det går också att följa på internet på www.yle.fi/taloespanjassa.

– Jag har skrivit på ett kontrakt med tv:n som innebär att om något sipprar ut var gäller utgången av programmet får jag böta 10.000 euro. Journalister från riket har ringt hit i massor, säkert hundratal, men jag måste tänka mig noga för vad jag säger.

Kurt Eriksson, 74-årig före detta sjökapten från Vårdö, blev i hård konkurrens uttagen till att vara en av åtta deltagare i en dokumentärserie, filmad i Spanien. Programmet går ut på att lära sig språket så fort som möjligt. En av deltagarna åker ut i varje avsnitt. Nu har två avsnitt sänds och

Kurt Eriksson är kvar.

– Det är fantastiskt att jag kom in, som enda svenskspråkiga deltagare. Jag är betydligt äldre än de andra också. Det var hårda psyktester för alla när uttagningen gjordes.

Är ni deltagare fortfarande sams?

– O ja, alla ska komma till mig i Vårdö nästa sommar och hälsa på. Det gäller ju att göra lite Ålandsreklam också.

Vem bestämmer vem som åker ut?

– Det är ett team. Avgörandet är beroende av hur mycket spanska man har hunnit lära sig.

Lärde du dig mycket av språket?

– ¡Sí, sí, claro señora!. (Han svänger sig med lite spanska

uttryck.) Men man hinner inte så mycket på den månad inspelningen varade.

Hur bodde du?

– Jag hade tur som fick bo ensam hos en spansk familj och fick leva med familjemedlemmarna. Det var frukost klockan 6.15 varje morgon och så löpte det på. På dagarna var vi vid ett universitet och studerade. Vi bodde i Salamanca, en stad med över 300.000 invånare i Kastilien i västra Spanien.

Filmades du mycket?

– Ja, det kändes som man hade en kamera framför nästan hela tiden. Det var högst ovanligt, men man vände sig. Det sades att de filmade sammanlagt över 100 timmar, alltså hela programmet med samtliga deltagare, men nio halvtimmesprogram blev slutprodukten så det är ju inte så mycket som blir kvar. En speciellt scen klipptes tyvärr bort.. Det var när jag bjuder min spanska familj på "pan negro de Åland", alltså åländskt svartbröd.

Är du kändis nu då?

– Nja, Vårdö-kändis måste man nog säga att jag är.

Men säg nu då, bara till Nyan, när åker du ut?

– Ha, ha, ha...Det får du se själv.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

ABF firade 25 år

Arbetarnas bildningsförbund firade 25-års jubileum i helgen.

– 26 personer kom och vi hade riktigt festligt. Av våra sammanlagt 16 medlemsorganisationer var de flesta representerade, berättar studieseckretäre Inga-Britt Wirta.

ABF:s första ordförande Margareta Granlund berättade under festen om grundandet och tillkomsten av förbundet. Till jubileet har man också gett ut en historik som Margareta Granlund läste ur.

Johanna Eriksson som fick Olof Palmes minnesfonds sti-

Studieseckretäre Inga-Britt Wirta och ordförande Birger Lindholm var två av dem som firade Arbetarnas bildningsförbund i helgen. Foto: PRIVAT

pendium berättade om sin resa till Palestina.

– Hon studerar konfliktlösning och berättade mycket intressant om sin resa, säger Inga-Britt Wirta. (ke)

Jonathan Eriksson från Geta fick en jättegädda i Bastö 2002. Men till utlottningen av fiskedagen behövs inga jättegäddor utan lotten avgör vem som får platserna. Arkivfoto: IAN FALCK.

Fiskedag lottas ut bland unga

Ut och fiska gädda, alla juniorer!

Bland alla som skickar in resultat i september utlottas en fiskedag med Jussi Kuitunen.

Nya Ålands fisketävling Nyan-Nappet bjuder på en extra krydda i september.

Bland alla juniorer – hit räknas alla som inte är äldre än 14 år – som lämnat in resultat under september lottas två platser ut till en fiskedag med Jussi Kuitunen. Han har en rad Kuusamo-drag med sig som får testas under dagen.

– Det blir garanterat en fin upplevelse, säger annonssäljaren Max Sjöblom som håller i trådarna för Nyan-Nappet.

Han poängterar att platserna lottas ut, de går alltså inte till dem som fångat månadens längsta gädda.

– Så ger er ut och fiska gädda och lämna in era resultat, uppmanar han. (hf)

Nyan-Nappet
ÅLANDS LÄNGSTA FISKE-TÄVLING PÅ GÄDDA

JUNIOR X-TRA

Alla juniorer som lämnar in ett resultat i september månad deltar i utlottningen av två platser till en fiskedag med KUUSAMO och Jussi Kuitunen!

1 JUNI – 31 OKTOBER

NU SKALL DET FISKAS!

I samarbete med:

Operation Hungerdagen
20–22.9.2007
Bli insamlare.

www.rodakorset.fi

Placera smart

6%

50 % OP-Avkastning (bland fond) eller OP-Delta (aktie fond)
50 % 15-månaders deposition till 6,00 % ränta

Bonus!

Som ägarkund ökar placeringen även din Andelsbanks-bonus!

Minimiplacering 10.000 euro. Erbjudandet gäller till 16 november 2007. Ring Sven-Olof, Johnny, Anders eller Lisbeth på telefon 6330.

UTSTÄLLNINGS- OCH DEMOBILAR

Renault Laguna 2,0 STW Conquest -06

1.000 km, s+v-däck, radio-cd, aut. Klimatanläggning, ESP, farthållare, färd dator, elhissar fram och bak, elspeglar, dimljus fram, rails m.m.

26.900,-

Ford Focus 1,6 Trend Wagon -07

200 km, ny utställningsbil utrustad med bl.a. ESP, Ford audio 6000 CD, dubbla krock-kuddar fram, sidokrock-kuddar, krock-gardiner m.m., metallfärg.

21.900,-

Ford Fiesta 1,3 Ambiente 5-d -07

300 km, ny utställningsbil utrustad med bl.a. ABS, luftkonditionering, Ford audio 6000 CD, dubbla krock-kuddar fram, sidokrock-kuddar fram m.m., metallfärg.

15.990,-

Volvo S80 2,5 Summum -07

6000 km, s+v-däck på alu.fälgar, ECC, backvarnare bak, ljus helläderklädsel, elmanövrerat förarsäte, Bi-Xenon ljus, Bluetooth-system, regnsensorer, farthållare, färd dator, tränlägg.

52.500,-

BEG BILAR

VOLVO

Volvo V70 2,4 (170 hk) Classic aut. -07, demobil, 3.000 km	44.900,-
Volvo V70 2,4 (140 hk) Kinetic aut. -05, 165.000 km	24.300,-
Volvo V70 2,4 (140 hk) Kinetic aut. -05 180.000 km	23.500,-
Volvo V70 2,4 (170 hk) automat -04, 253.000 km	19.900,-
Volvo V40 1,8 75-årsjubileum -02, 75.000 km	16.900,-
Volvo V70 2,5 T automat -99, 130.000 km	16.500,-
Volvo 850 GLT -92, 196.700 km	4.900,-

FORD

Ford Focus 1,6 (115 hk) Sedan Ghia -06, 11.000 km	22.500,-
Ford Focus 1,6 (115 hk) Sport -05, 18.000 km	20.900,-
Ford Fiesta 2,0 3-d ST (150hk) -06, 34.300 km	18.200,-

RENAULT

Renault Scenic 1,6 16V Dynamique -04, 51.100 km	17.900,-
Renault Scenic 2,0 16V RT -98, 159.000 km	6.200,-

ÖVRIGA

Volkswagen Golf 1,4 First 5D -02, 110.000 km	11.200,-
Peugeot 206 1,3i 3-d -02, 24.600 km	10.900,-
Opel Astra 1,6 HB automat -02, 86.600 km	10.300,-
Nissan Almera 1,5 HB -00, 102.000 km	8.950,-
Fiat Brava 80 SX -99, 89.800 km	5.700,-

FÖRMÅNLIGA AVBETALNINGSLÅN!
Välkommen in så berättar vi mera!

22.9 LÖRDAGSÖPPET 10-15

MOTOR • COMPANY
BILHUSET I MARIEHAMN

MOTORCOMPANY Bilhuset i Mariehamn, Västra utfarten, tel *5252

Tom Enestam 525 303, Tony Sommarström 525 309
Bilförsäljningen öppet vardagar 9-17, lördagar 11-14

www.motorcompany.ax

Den nya
Trucknology-
generationen:
TGX & TGS

MAN

PROVKÖRNINGAR

vid Österleden (bredvid Rundbergs Bilservice)

FREDAG 21.9 KL 12-18

LÖRDAG 22.9 KL 10-14

DEMONSTRATIONSBILAR:

TGX 26.480 6x2-2 BLS	Dragbil
TGS 33.480 6x4 BB	Grusbil
TGL 8.180 4x2 BL	Skåpbil

Konekesko Oy / MAN
Kim Olin
Tel +358(0)500-448 389

Häng med MOTIONERA och vinn!

Tränar gärna. Alexander Lundqvist tränar olika moment för att bygga upp alla kroppens muskler.

”Jag älskar att träna”

Veckans motionär är 15-åriga **Alexander Lundqvist** som precis börjat nian på ÖHS. Han tränar så snabbt han bara har tid och Nyan träffar honom på Idrottsgården när han värmer upp på en motionscykel. Han kom dit klockan 14 och planerar åka hem vid 17-tiden.

– Jag kör lite styrketräning. Ibland med maskiner och ibland med vikter. Jag vill förbättra fysiken, konditionen och styrkan och brukar vara här ungefär en gång i veckan.

Tränar du något annat också?

– Gymnastik en gång i veckan och så simmar jag så ofta jag kan. Nu ska jag börja jogga varje kväll också. Sedan tränar jag Le Parkour tre eller fler dagar i veckan.

Vad är Le Parkour?

– Det är en fysisk disciplin inspirerad av mänsklig rörelse.

En snabb titt på Wikipedia visar att Le Parkour går ut på att ta sig förbi olika hinder i stadsmiljö. Det kan röra sig om tak, väggar eller stolpar. Det finns inga hinder med andra ord.

Vad vill du göra efter nian?

– Jag vill fortsätta studera friskvård och hälsoämnen och hjälpa andra människor.

Du gillar att träna va?

– Jag älskar det!

Text och foto: **JOHAN LARSSON**
johan.larsson@nyan.ax

•FRITIDSKLÄDER•

Fleece
29,90€

TEL. 15 561
SNICKARBYXAN
Ålandsvägen 35

www.traningsverket.fi
TRÄNINGSVÄRKET
Träning för alla.

Ålands modernaste träningscenter!

ÖPPETTIDER
Må/On/To 09.00-21.00
Ti 06.45-21.00
Fre 06.45-20.00
Lö 11.00-16.00
Sö 12.00-16.00

info@traningsverket.fi +358 18 23003

MARIEBAD
MARIEHAMNS STAD

Badhuset för motion och rekreation.
Relaxavdelning för grupper.
Tfn 531 650

MOTIONS KORT

MOTIONERA 1.9-31.10 OCH VINN 150€

1)	2)
Datum:	Datum:
3)	4)
Datum:	Datum:
5)	6)
Datum:	Datum:
7)	8)
Datum:	Datum:
9)	10)
Datum:	Datum:
11)	12)
Datum:	Datum:
13)	14)
Datum:	Datum:
15)	16)
Datum:	Datum:
17)	18)
Datum:	Datum:
19)	20)
Datum:	Datum:

Skriv datum i en ruta för varje gång du motionerat minst 30 minuter. Anteckna också vad du gjort, exempelvis promenad 2 km. När du fyllt i hela kortet och skickat in det till Nya Åland deltar du i dragningen av **fina priser**, eller vad sägs om ett presentkort värt **150 €**. När motionskortet är fullt börjar du på ett nytt och ökar därmed din vinstchans!

Ditt motionskort skickar du till Nya Åland, PB 21, 22101 MARIEHAMN eller lämnar in det till vårt kontor på Uppgårdsvägen 6. Du har tid på dig att fylla i motionskortet 1.9-31.10.2007. Korten bör vara Nya Åland tillhanda senast måndagen den 5.11.2007. **LYCKA TILL!**

Köksartiklar med Disney-motiv

Vi är inte nöjda förrän Du är nöjd...

ÅLANDS TV

Storagatan 9 Tfn 12 629

DIN SPORT & FRITIDSBUTIK!

79€
Norm. pris 109 €

Columbia
Sportswear Company

SPORT center
NORRAGATAN 5
tfn 16 489, fax 16 589.
Öppet 9-17.30 lörd. 10-14

Motion ger kraft och glädje!

Åland AVANCIA Sportcenter

Strandgatan 31, tfn 15 215, fax 15 226
www.avancia.nu

- Motionskort finns att hämta hos:**
- Ålands TV
 - GeFoto
 - Sportcenter
 - Träningsverket
 - Telebutiken
 - Mariebad
 - Avancia
 - Expert Strandbergs
 - Viking Line Storagatan
 - Snickarbyxan
- och på följande ställen:
- Nya Åland
 - Godbyhallen
 - Vikingahallen
 - Bollhalla
 - Idrottsgården
 - Baltichallen

Viking Club erbjudande med Ålandsfärjan

BILPAKET
Personbil + 1-5 personer
10,80

Produktkod ÅCBIL
Enkelresa 5,40
Gäller 1.9-31.12.2007

VIKING LINE
www.vikingline.ax

Namn:

Adress:

Telefon:

Nya Åland
☆☆☆

Ålands Idrottscenter

ÖPPET
Vardagar kl 12.00-22.00
Helger kl 12.00-18.00

MORGONSIM
kl 06.00-10.00 tisdag & fredag
Kassan stänger en timme före

Tel 41 555

MP3-spelare
39€

Storagatan 6
tfn 27 448
www.telebutiken.fi

Stans största urval av **FLAT-TV:n**

Betala bekvämt med **EXPERTKREDIT**

STRANDBERG
vardagar 9-17
lördagar 10-14

Liten kamera till slimmat pris

SAMSUNG
Digimax L70
7,1 milj pixel
2 års garanti
Stor skärm
inkl originalväska

199€

GEFOTO
Gerhard's Foto Ab

Sittkoff Torggatan 13 A, tel 14 623 www.gefoto.fi

Malin Tillström
Epost: malin.tillstrom@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

”Nu har jag haft gott om tid att få dem kurerade, så nu får de se till att hålla sig friska fram till nästa maraton.

JANNE HOLMÉN ÄR TACKSAM FÖR SINA BARNs TIMING I EN KRÖNIKA PÅ YLE.FI.

Åland siktar högt i SFI-finalen

Dags igen. Martin Andersson, längst till höger, var med i SFI-finalerna i fjol och finns med i IF Ålands trupp även den här gången. På lördag avgörs tävlingarna på Wiklöf Holding Arena. Foto: ERKKI SANTAMALA

FRIIDROTT. Säsongen för de åländska friidrottarna har varit fantastisk. Nu är det åter dags att mäta sina krafter mot finlandssvenska föreningar när SFI-finalen avgörs på Wiklöf Holding Arena.

IF Åland står värd för SFI-finalen i friidrott på lördag med start 16.00. Övriga klubbar som deltar är fjolårsmästarna IK Falken, Vasa IS, Esbo IF, IF Sibbo Vargarna samt Alliansen, som består av Virkby Start, Ingå IF och Sjundeå IF.

Det åländska laget slutade i fjol på en tredje plats.

– I år ser det riktigt bra ut tycker jag, väldigt bra till och

med, säger lagledaren **Sune Manselin**.

Enligt förhandstipset bör IF Åland åter ta minst en tredje plats.

– Men det finns alla förutsättningar för att vi ska bli ännu bättre placerade, vi har haft ett riktigt kanonår.

För två år sedan slutade Åland tvåa i finalerna.

– Gör vi en likadan insats i år så kan vi till och med ta hem alltihopa.

Individuella prestationer belönas inte, utan det är den gemensamma poängskörden som spelar roll. Därför har IF Åland även räknat med de svagare grenarna som inte kommer att ge mer än några fåtal poäng.

– Damsläggen är vår klart svagaste gren och de vet deltagarna om själva. Men vi går in för att ta i alla fall tre poäng där, jumbon får ett poäng och den som kommer näst sist två poäng – så det finns med i kalkylen, säger Manselin.

Men det finns grenar att hämta en större poängskörd i, som på damsidan i längdhopp och 200 meter.

– 200 meter lär bli intressant, tuff och spännande! Av tolv löpare är det sex tjejer från tre föreningar som gör upp om de främsta platserna, det är Falken, Vasa och Åland. En av de snabbast fotade damerna i Vasa är **Vanessa Vandy** som vann stävhopet i landskampen mot Sverige.

Ett annat känt namn som

gästar WHA är spjutkastaren **Mikaela Ingberg**.

– Hon är med i slägga som egentligen inte alls är hennes gren, men hon har talang för det mesta, säger Sune Manselin.

Avslutningsvis springs en ”svensk stafett” där fyra löpare, fördelat jämnt på tjejer och killar, löper olika distanser.

– Vi har bra lag med och det kan bli jätligt tajt.

Oavsett utgången för Åland, hoppas Manselin på att någon förening sticker ut och slår Falken.

– Det vore väldigt kul!

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Fakta/Ålands lag

Herrar

400 m: Mats Boman, Martin Andersson.

3000 m: Ian Rodger, Mikael Nordblom.

Tresteg: Andreas Henriksson, Robin Karlsson.

Spjut: Karl-Johan Sommarström, Tom Tommiska.

H17

100 m: John Wilhelms, Rikard Sundström.

800 m: John Wilhelms, Jonathan Malmberg.

Stav: Jonathan Malmberg, Jesper Wirtanen.

Kula: Rikard Sundström, Jesper Wirtanen.

Damer

200 m: Erica Nordqvist, Hanna Wiss.

800 m: Julia Kimell, Carita Södergård.

Längd: Hanna Wiss, Erica Nordqvist.

Slägga: Erica Blomqvist, Johanna Nordqvist.

D17

100 m: Julia Källgren, Nathalie Jansson.

1500 m: Lenita Fagerholm, Johanna Fellman.

Höjd: Andrea Johansson, Johanna Eriksson.

Diskus: Jenny Clemes, Julia Källgren.

Svensk stafett

Lag 1: 100 m Johanna Eriksson, 200 m John Wilhelms, 300 m Hanna Wiss, 400 m Mats Boman.

Lag 2: 100 m Julia Källgren, 200 m Rikard Sundström, 300 m Erica Nordqvist, 400 m Martin Andersson.

Med reservation för ändringar.

Eriksson kvalade in till FGT 08

■ GOLF. Ålands golfklubbs **Benny Eriksson** deltog i helgens Finnish Golf Tour-tävling på Pickala Golf som samtidigt var en kvaltävling för nästa års turnering.

Första rundan gick Eriksson runt på 80 slag, åtta över par, vilket han hämtade upp under dagen genom att gå runt på banans par 72 slag. Med det klarade han cuten till den tredje dagens tävling där han avslutade på 75 slag. Totalt blev det elva slag över par, vilket gav honom en total 31:a plats i det 182 man stora startfältet.

Med den placeringen kvalificerar han sig så pass väl att han får delta i FGT även nästa år, dock inte i samtliga tävlingar som de främsta golfarna får göra. **Jonas Haglund** fanns inte med i helgens tävling då han redan nu ligger så pass högt rankad att han har nästa säsong säkrad. Inte heller **Kim Berglund** fanns med då han har valt att trappa ned på sporten. (mt)

Dannström klar för VM

■ SEGLING. Ålands segelsällskaps **Oscar Dannström** är klar för VM 2008. Efter sommarens kvalseglingar i laser standard, slutade ålänningen tvåa och tar en plats i landslaget tillsammans med **Pierre Angelo Collura**. Totalt 16 seglare gjorde upp om de två mästerskapsplatserna.

VM avgörs i Terrigal, Australien i 4-13 februari nästa år. (mt)

Siktade på älgen under hela helgen

■ SPORTSKYTTE. Den årliga jaktstävlingen mellan älgjaktlagen i Kumlinge gick av stapeln i söndags. Vann gjorde Enklinge med 288 poäng. Det vinnande laget representerades av **Göran Grönvall**, **Per Nordberg** och **Kenneth Törnvall**. Tvåa blev Kumlinge med 265 poäng och trea blev Seglinge med 231 poäng.

Individuellt blev det en hård kamp om Kumlinge jaktvårdsförenings vandringspris. Det krävdes omskjutning för att kora en segrare eftersom de två första stannade på samma poäng. Vann gjorde till slut Göran Grönvall före Per Nordberg och Benny Pettersson. (jl)

Södergård först i mål i Broloppet

■ FRIIDROTT. Långdistanslöparen **Carita Södergård** vann den allmänna damklassen när Broloppet arrangerades för elfte gången i österbottniska Replot. Åländskans tid över tolv kilometer blev 51.27 minuter med vilket hon var knappt tre minuter före tvåan **Päivi Knutar** från Karleby.

Totalt deltog 374 löpare i de olika klasserna varav 13 stycken i samma som Södergård. (mt)

Finlands U16-lag vidare i EM-kvalet

■ FOTBOLL. Finlands U16-damer vann samtliga matcher i första omgången i EM-kvalet som förra veckan avgjordes i Estland.

Efter vinster över Estland

med 12-1 och Färöarna 9-0 fortsatte finländskorna sin segersvit genom att i sin sista match mot Belgien vinna med 3-1. Åland Uniteds back **Julia Andersson** spelade 90

minuter i samtliga matcher. Finland vann sin grupp och är nu en av 16 nationer som går vidare till den andra kvalificeringsrundan som spelas i vår i Tyskland. (mt)

Sportens kom ihåg

■ HJVF-älgsmällen: Lördag 11.00 på Bodabanen. Klasser: Dubbelskott (40 stycken) eller enkelskott (20 stycken). Alla välkomna.

■ IFK-hockey: På lördag är det inskrivning för hockeynybörjare, 13.00 i Islandia. Behöver ni utrustning så arrangeras försäljning av begagnad utrustning efteråt. Träningarna börjar måndag 24 september 18.00-19.00. Flickorna har egen tid söndagar 18.30-19.30 (börjar 30 september). Vid frågor ring Marcus Englund tfn 0400-723 735. Välkomna.

■ LUIA-orientering: Luia-mästerskapen i orientering söndag 10.00 vid Furuborg.

■ Midgårds Islandshästklubb: Töttävling på fredag 18.00. Anmälningar senast fredag 14.00 till Tove Pahlman tfn 0457-0947490. Nya ridhuset öppet för ridning fredag 16.00-17.30, ingen banhyra!

■ MSF/ÅSS-segling: Propagan-

dasegling MSF-ÅSS på lördag. LYS-segling med jaktstart, första start 11.00. Anmälan på plats senast 10.30.

■ ÅBSK-agility: Agilitycup, sista deltävlingen onsdag 18.00 på plan i Torp. Anmälningar och frågor till Yrsa, tfn 040 5073424 eller e-post: yrsa.finne@aland.net.

■ ÅID-cykel: Intresserad av sen start (efter 03.00) i Vätternrundan 2008 kontakta ÅID:s kansli senast 25 september på telefon 23190. Då går gemensamma IF Åland anmälningarna in.

■ ÅID-cykel: Cyklisterna och andra intresserade av längre spinningpass en gång per vecka från oktober/november hör av er till Harry tfn 0457-5301526.

■ ÅID-cykel: Säsongens sista tempolopp 40 km tempo på söndag 10.00 samling vid Söderby branddepå.

■ ÅID-orientering: Anmälan till Åland-Åbolandskampen 30 september,

senast fredag 14.00 till ÅID:s kansli tfn 19170, 23190. Samling: branddepån i Lumparland, första start 09.00.

■ ÅID-skidor: I samband med juniorlägret i Nystadstunneln 29-30 september kan också andra skidentusiaster följa med. Anmäl till Jens 0405139166 eller Uffe 04573421606 senast torsdag.

■ ÅID-skidor: Skytteträning med skytteinstruktören Stefan Hope lördag 10.30-12.30 vid skidskyttestadion i Jomala. Träningskläderna på samt egna liggunderlag! På kvällen sammanfattning i Vikinghallen 18.00-20.00 med videofilm och genomgång av dagens träning. Söndag 11.00 vid skidskyttestadion, träning och korrigeringar av skjuttekniken. Vid frågor, ring Niclas tfn 0400-19300.

■ ÅMK-folkkrace: Tävligen på lördag inställd på grund av banan. Vid förfrågningar kontakta Lennart Pettersson, Per-Sune Söderlund eller Sören Karlsson.

TRAV

Ålandstravets lunch-trav, 17 september

Lopp 1, V4-1, tvilling, 2.140A

1) 6 Rhockabill Noa Bell*/Erik Lindegren
Vinnarodds: 3,53, platsodds: 1,31, vinnartid: 1.17,8.

2) 8 Hod*/Hans-Ake Johansson

Platsodds: 1,32

3) 4 Zalt*/Malin Friman

Platsodds: 2,49

Strukna: 6

Tvillingodds: 4,26 (5/8)

Lopp 2, V4-2, LD-1, tvilling, 1.640A

1) 11 Mrs Fougherthy*/Claes Sjöström

Vinnarodds: 3,49, platsodds: 1,62, vinnartid: 1.15,5.

2) 4 Sweet Chill*/Ronny Gustavsson

Platsodds: 2,04

3) 6 Lady Yatze*/Roland Jansson

Platsodds: 1,80

Strukna: -

Tvillingodds: 17,17 (4/11)

Lopp 3, V4-3, LD-2, tvilling, 2.140A

1) 8 Manasse*/Claes Sjöström

Sjöström Claes 7,27 2,29 1,16,9

Vinnarodds: 7,27, platsodds: 2,29, vinnartid: 1.16,9.

2) 2 Wild And Free*/Peter Norman

Platsodds: 1,38

3) 7 Yes Tomorrow*/Barbro Carlsson

Platsodds: 1,36

Strukna: 3

Tvillingodds: 17,46 (2/8)

Lopp 4, V4-4, trio, tvilling, 1.640A

1) 1 No Chip (US)/Seppo Markkula

Vinnarodds: 3,10, platsodds: 2,38, vinnartid: 1.13,5.

2) 3 Egen Vilja*/Roland Jansson

Platsodds: 2,99

3) 5 Feltys Winner*/Malin Heidenberg

Platsodds: 5,44

Strukna: -

Tvillingodds: 24,09 (1/3)

Triodds: 438,04 (1-3-5)

Lopp 5, tvilling, 2.140A

1) 8 Saluti Light*/Kristian Autio

Vinnarodds: 4,53, plats: 1,74, vinnartid: 1.19,1.

2) 9 Unable To Speak*/Sölve Högman

Platsodds: 5,23

3) 11 Abo Princess (fi)/Janne Ulmas

Platsodds: 2,16

Strukna: 6, 10

Tvillingodds: 126,47 (8/9)

Lopp 6, tvilling, 2.140 A

1) 3 Robin Lund (fi)/Erik Lindegren

Vinnarodds: 2,60, platsodds: 1,89, vinnartid: 1.17,4.

3) 6 Ladybird S/Kristian Autio

Platsodds: 3,14

Strukna: -

Tvillingodds: 14,07 (3/6)

Lopp 7, tvilling, 1.640A

1) 6 Hit Dust*/Erik Lindegren

Vinnarodds: 1,72, platsodds: 1,02, vinnartid: 1.14,5.

2) 8 Tapinella*/Claes Sjöström

Platsodds: 1,08

3) 5 Joujou Farming*/Pasi Aikio

Platsodds: 1,08

Strukna: -

Tvillingodds: 6,64 (6/8)

Lopp 8, tvilling, 2.140A

1) 11 Filur (fi)/Barbro Carlsson

Vinnarodds: 21,13, platsodds: 3,45, vinnartid: 1.17,1.

2) 6 Baltic Sign*/Erik Lindegren

Platsodds: 1,63

3) 10 Zatsiki Noa Bell*/Hans-Ove Skogh

Platsodds: 3,63

Strukna: 3

Tvillingodds: 27,82 (6/11)

Omsättning V4: 1.030.660 kronor

Antal system: 19.559 stycken.

Fyra rätt på V4: 1.230 kronor.

BRIDGE

Mariehamns bridgeklubbs tävling 17 september, 15 deltagande par.

1) Tony Brändström/Ted Jansson 169 p, 2) Heika Andersson/Synnöve Pussinen 157 p, 3) Maja Brändström/Anki Rosten 156 p, 4) P-Å Aspback/Roland Karlsson 153 p, 5) Leif Grönqvist/Börje Gröndahl 152 p.

SPORT

DIF kryssade mot piggt Trelleborg

■**FOTBOLL.** Daniel Sjölund spelade hela matchen när Djurgården i måndags spelade 1-1 hemma mot Trelleborg. Poängförlusten betydde att Djurgården inte lyckades rycka i toppen och fortfarande är Allsvenskan väldigt jämn.

Sjölund spelade defensiv mittfältare i ett 4-3-3-system och sa till sportbladet.se efter matchen:

– Vi gör helt rätt som spelar med en offensiv formation. Jag tycker 4-3-3 är den klart roligaste uppställningen att spela. Den passar oss bra.

Djurgården dominerade matchen men det var Trelleborg, som ligger i botten av tabellen, som tog ledningen några minuter in i andra halvlek. Djurgården kvitterade i den 73:e minuten genom landslagsmeriterade **Mattias Jonson**.

Djurgården leder Allsvenskan med 36 poäng, en poäng mer än Elfsborg och AIK. Nästa match för Djurgården är det svåra derbyt mot just AIK den 24 september. (jl)

Järfälla vidare i ligacupen

■**INNEBANDY.** Svenska elitserielaget Järfälla IBK, med ålänningarna **Andreas Ahlqvist** och **Gustav Mörn**, har tagit sig vidare till kvartsfinal i ligacupen. Efter två segrar och en förlust placerade sig laget tvåa i sin grupp och kvalificerade sig därmed vidare till slutspelet.

Sämre gick det för **Hannes Öhmans** Storvreta som endast lyckades få en poäng med sig i en oavgjord match och därmed slutade sist i sin grupp.

Ligacupen är ny för svensk elitinnebandy och totalt 16 av de bästa lagen gjorde upp i helgens gruppspel. Kvartsfinalerna inleds i oktober-november, semifinalerna spelas i december-januari och finalen avgörs någon gång i februari. (mt)

Mattsson vann höstträffen

■**BOWLING.** Oskar Mattsson, IFK Mariehamn, vann höstträffen arrangerad av Mariehamns pensionärsförening. Mattsson slog ihop fina 1.335 poäng över sex serier och vann säkert före tvåan **Ove Pellas**, IFK, på 1.278 poäng samt trean **Kenneth Danielsson**, IFK, på 1.276 poäng.

Totalt deltog 34 bowlare i tävlingen i Idrottsgården. (mt)

FOTBOLL

Tipsligan
KooTeePee–FC Lahti 2–2

Tampere Utd	19	12	5	2	35–21	41
FC Haka	19	11	4	4	29–16	37
FC Honka	19	8	8	3	26–19	32
TPS	20	10	2	8	30–27	32
FC Lahti	19	7	5	7	29–24	26
KooTeePee	21	7	4	10	26–29	25
FC Inter	20	6	6	8	26–21	24
HJK	19	4	12	3	23–19	24
IFK Mariehamn	19	5	8	6	22–24	23
MyPa	19	6	5	8	17–21	23
VPS	20	5	8	7	17–28	23
FF Jaro	20	6	4	10	23–33	22
Vikingit	19	4	6	9	22–29	18
AC Oulu	19	4	5	10	21–35	17

Följande matcher: on 19.9 VPS–HJK, FC Honka–AC Oulu, to 20.9 FF Jaro–MyPa, Tampere Utd–FC Haka, FC Inter–IFK Mariehamn, Vikingit–FC Lahti, sö 23.9 IFK Mariehamn–FF Jaro, AC Oulu–VPS, må 24.9 MyPa–FC Honka, FC Lahti–Tampere Utd, HJK–FC Inter.

RIKSNYTT

Kontonummer på nätet kan strida mot lagen

TAMMERFORS. Att berätta om en penninginsamling på en förenings hemsida kan strida mot lagen. Föreningar och domstolar har tolkat lagen olika.

Att nämna kontonumret på en hemsida på internet är ett vanligt sätt att samla in pengar, men lagen om penninginsamlingar från 2006 tar inte ställning till just den metoden.

Den strängaste lagtolkningen är att föreningen inte får lägga ut kontonumret utan tillstånd för landsomfattande penninginsamling. Därmed skulle lokala föreningar aldrig kunna sätta ut numret, eftersom de inte kan få landsomfattande tillstånd.

För insamlingar i mindre områden går det att få tillstånd hos den lokala polisen, men för större insamlingar är det länsstyrelsen i Södra Finland som bestämmer. Länsstyrelsens beslut kan överklagas till förvaltningsdomstolen i Tavastehus.

Olika tolkningar

Enligt de senaste domstolstolkningarna kan lagen vara på väg att luckras upp då det gäller att lägga ut föreningens kontonummer på nätet, men de högsta rättsinstanserna har inte tagit ställning i frågan.

Länsstyrelsen godkände till exempel inte att en cancerförening samlade in pengar på nätet, eftersom

Bara samla lokalt. För en stor rikstäckande organisation som Radda barnen är det inget problem, men en mindre förening som bara har tillstånd för att samla in pengar i sin närregion kan begå en olaglighet om man har insamlingens kontonummer på föreningens hemsida.

den bara hade insamlingsstillstånd för Birkalands sjukvårdsdistrikt. Föreningen överklagade domen, men förvaltningsdomstolen förkastade överklagan.

Däremot fick den förening

som står bakom hemsidan www.eroakirkosta.fi (lämna kyrkan) rätt i förvaltningsdomstolen. Ärendet skickades tillbaka till länsstyrelsen, som ska ta ställning till om föreningen ska få ett riksom-

fattande insamlingstillstånd.

Testas just nu

Ett fall som behandlats i Helsingfors tingsrätt kan också leda till nya tolkningar. Tingsrätten ansåg i febru-

ari att en förening kan sätta ut kontonumret och berätta om möjligheten att donera pengar på sin hemsida utan att göra sig skyldig till brott. Åklagaren har överklagat domen. (FNB)

Kommunala förhandlingar fortsätter

HELSINGFORS. De kommunala arbetsmarknadsparterna strävar efter att nå ett avtal denna vecka. Förbundens förhandlare träffades på måndagen och kom överens om att försöka nå en överenskommelse på onsdag.

Parterna anser att det är möjligt att de nya tjänste- och arbetskollektivavtalen sluts enbart för tre av förhandlingsorganisationerna. Vårdfacken Tehy och Super kan därmed tills vidare bli utanför avtalet.

Ordförande för Super samt vårdfackens gemensamma förhandlingsorganisation TFO, **Juhani Palomäki** (c) säger att han förväntar sig att arbetsgivarna förbättrar sitt bud.

I överkant

Markku Jalonen, chef för Kommunala arbetsmarknadsverket som representerar arbetsgivarna, lovade inte mera pengar.

– Nivån på löneförhöjningarna är i överkant. De närmaste dagarna får visa ifall

det finns förutsättningar för att lämna in ett nytt bud.

Trots att den allmänna åsikten verkar vara att förhandlingarna kan leda till resultat är det oklart ifall vårdarnas TFO tar del i lösningen. TFO strävar efter egna avtalsrättigheter.

Avvisade erbjudande

Problemet är Tehys och Supers krav på märkbart större löneökningar än arbetsgivaren erbjudit. Palomäki och ordföranden för Tehy **Jaana Laitinen-Pesola** (saml) säger

att man fortfarande förväntar sig tilläggsfinansiering från regeringens sida.

Facken avvisade förra veckan ett löneerbjudande från arbetsgivarna. Vårdfacken ansåg att lönepåslaget var allt för lågt jämfört med politikernas löften.

De kommunala förhandlingarna som löper ut i slutet av september gäller cirka 428.000 arbetstagare.

Framför allt vårdfacken är redo att ta till stridsåtgärder ifall man inte lyckas nå ett avtal. (FNB)

Beröm för lika möjlighet

■**HELSINGFORS.** Föräldrarnas utbildning och inkomster har i Finland mindre betydelse, än i andra industriländer, för barnens möjligheter att skaffa sig en högskoleexamen.

En färsk skoljämförelse från industriländernas samarbetsorganisation OECD avslöjar att familjebakgrunden har samband med benägenheten att ta högskoleexamen i alla industriländer. I Finland är dock sambandet svagare än i andra länder. OECD berömlar Finland också för att pojkar och flickor har lika möjligheter att få utbildning. (FNB)

Ekonomi

Finland på efterkälken i it-branschen

HELSINGFORS. Finland befinner sig först på trettonde plats då det gäller konkurrenskraften i it-branschen.

Det framgår av en utredning som tidskriften **Economists forskningsavdelning** utfört. De ledande länderna är USA, Japan, Sydkorea och Storbritannien.

Dataförbundets verksamhetsledare **Robert Serén** säger att studien ger de finska beslutsfattarna något att tänka på eftersom Finlands ekonomi till stor del är beroende av just it-branschen.

Han påpekar att utvecklingen i Norden de senaste åren varit mer positiv än i Finland, Sverige och Danmark går klart före Finland i **Economists** ut-

redning.
– Vi gick i bränschen för utvecklingen då mobilmarknaden befriades, men nu måste vi se oss i spegeln så att vi inte blir efter i den internationella konkurrensen, bedömde Serén.

Finland har koncentrerat sig på telekommunikationen. De bästa placeringarna kommer enligt **Economist**

från forskning och produktutveckling och lagstiftning. Svaghet finns i it-infrastrukturen, i personal- och kunskapskapitalet.

Sex mätare

Economists studie mäter konkurrensen i it-branschen med sex mätare. Finland befinner sig på alla mätare bland de 20 bästa på en lista över 64 länder.

USA:s förstaplats bygger på att landet placerar sig högt på alla mätare. Japan kommer

tvåa, Sydkorea trea, Australien femma och Taiwan sexa. Storbritannien kommer på fjärde plats.

Sverige är det näst bästa och Danmark det tredje bästa landet i Europa – på listan över alla världens länder ligger de på sjunde respektive åttonde plats. Före Finland kommer också Schweiz och Nederländerna.

På jumboplatserna ställer **Economist** Iran, Nigeria och Azerbajdzjan. (FNB)

TV-programmet

onsdag 19 september

7.00 Gomorron Sverige [34456600]
10.30-12.45 UR-program [8258074]
10.30 Globalisering (R) [8068] **11.00** Real Science (R) [96426] **11.25** Flag stories (R) [1104838] **11.30** Big words [2884] **12.00** UR-val svenska som andraspråk [55109] **12.15-12.45** Våra rötter arkeologi i Finland (R) [533161]
13.00 Rapport [96451]
13.05-14.05 Doobidoo (R) [2621722]
14.55 Drottning Kristina [4583529]
FILM Am historiskt drama från 1933 med Greta Garbo, John Gilbert.
16.30 Andra Avenyn - castingen (R)
17.00 Rapport [53155]
17.10 Gomorron Sverige [548068]
18.00 Packat & klart (R) [5109]
18.30 Krokodill [2600]
 Om hjältar och fegisar, om Ulf Stark.
19.00 Bolibompa [8890]
19.00 Lilla prinsessan [95971]
19.10 Ellas lördag (R) [1255161] **19.15** Världens största kör (R) [9741068]
19.30 Ponpon (R) [82451] **19.55** Dr Dogg [9858155]
20.00 Bobster [203]
20.00 Mitt liv som en Popat (R) [203]
20.30 Rapport [364]
21.00 Uppdrag granskning [31345]
 Samhällsprogram. Privatisering till varje pris? Även 20/9 och 22/9.
22.00 Sex med Victor [529]
 Om sex och sexualitet. Del 3 av 8. Varför måste sex vara så privat? Helena Bergman bloggar om sitt sexliv. Att hålla sitt sexliv privat i en småstad. Dessutom om Peace & Love-festivalen i Borlänge. Även 23/9.
22.30 Mia och Klara [600]
 Humorserie. Del 3 av 8. Mia och Klara på lyx dejt. Viveka vill att sonens flickvän ska klippa hennes tånaglar.
23.00 Studio 60 on the Sunset Strip [90838] Am dramaserie. Del 5 av 22.
23.45 Simma lugnt, Larry! [5353616]
 Amerikansk komediserie. Del 5 av 10.
0.20 Rapport [6457594]
0.30 Kulturnyheterna (R) [2715488]
0.40 Döden väntar i Arkangelsk (R) [4422001]
1.40-7.00 SVT24 [36110759]

10.30-16.00 24 Direkt [87049987]
17.05 Rakt på med K-G Bergström (R) [53426]
17.35 Perspektiv [3946109]
 På teckenspråk. Även 22/9.
17.55 Eftersnack (R) [13258]
18.20 Nyhetstecken [6356722]
18.30 Oddasat [76987]
18.45 Utiset [8303600]
18.55 Regionala nyheter [8637432]
19.00 Aktuellt [46161]
19.15 Go'kväll [310659]
 Direktsänt magasin. Mat på höstens nyskördade grönsaker. Intervju med funktionshindrade sångerskan Lena Maria Klingvall. Ragnar Dahlberg fortsätter upptäcktsfärden på Harstena.
20.00 Kulturnyheterna [92364]
20.10 Regionala nyheter [3602513]
20.30 Filmkrönikan (R) [8513]
 Filmmagasin. Del 1 av 14. Humor.
21.00 Söderläge [6722]
 Trädgårdsdesign. Del 18 av 20. Maria Arborgh hjälper en barnfamilj som inte är så intresserad av att sköta de stora rabatter som de förra ägarna lämnade efter sig. Även 21/9 och 22/9.
21.30 Säsongstart: Babel [5093]
 Litteraturmagasin. Del 1 av 9. Carina Rydberg och Unni Drougge diskuterar författarens makt. Möt också Ing-Marie Eriksson som fälldes för förtal när hon gav ut den skandalomsusade romanen "Märit" för 40 år sedan, och amerikanske författaren Richard Ford i New York. Kristina Lugn svarar på tittarfrågor. Programledare: Daniel Sjölin.
22.00 Aktuellt [62161]
22.25 A-ekonomi [1431242]
22.30 Bästa formen (R) [1277]
 Designprogram. Del 5 av 10. Sveriges nya stjärnskott på modehimlen: Diana Orving. Även 21/9 och SVT1 22/9.
23.00 Sportnytt [77744]
23.15 Regionala nyheter [2218093]
23.25 Kulturnyheterna [1031600]
23.27 Eftersnack [208542068]
 Direktsänd regional pratshow.
23.50 Konstens kraft: Rembrandt (R) [827432] Dokumentärserie. Även 20/9.
0.45-1.30 Sverige! (R) [3931339]

7.30 Beverly Hills [1755426]
8.25-8.55 Home and away [7050703]
9.55 Montel Williams show [8941345]
10.50 Våra bästa år (R) [6292797]
11.40 Oprah Winfrey (R) [7275074]
12.30 Rachael Ray [2368109]
13.25 Momento [3838797]
13.50 Våra bästa år [1250426]
14.40 Oprah Winfrey [2046432]
15.35 Cityakuten [2425161]
16.30 Nancy [256426]
17.00 Missing [509155]
18.00 How I met your mother [313345]
18.25 Simpsons [751161]
18.55 2 1/2 män [912646]
19.25 Update [8212221]
 Nyhetssändning med väder.
19.30 Navy CIS [166819]
 Amerikansk kriminalserie från 2003.
20.30 Sjukhuset [445703]
 Svensk realityserie. Även i natt.
21.00 Seriestart: Hidden Palms [268762]
 Amerikansk dramaserie från 2006 om livet i förorten Palm Springs. Del 1 av 8. Tolv månader har gått sedan Johnnys far begick självmord, och delar av det gångna året har han spenderat på rehabilitering. I rollerna: Michael Cassidy, Taylor Handley, Amber Heard. Även 21/9.
21.55 Update [4928242]
 Nyhetssändning med väder.
22.00 Top model Sthlm [709548]
 Svensk realityserie från 2007. Att få sina största komplex utpekade av okända människor är vardagsmat för en riktig toppmodell.
23.00 Close to home [610600]
 Amerikansk kriminalserie från 2006-07. Del 12 av 22. Annabeth åtalar en professor i engelska för mord.
0.00 Update [643310]
0.10 Sjukhuset (R) [438020]
0.40 Sex and the city [5292049]
1.10 2 1/2 män (R) [2214402]
1.35 Simpsons [8519894]
2.00 The shield [8281020]
3.00 Law and order [8324952]
3.50 Law and order [5979399]
4.40 Rescue me [6029339]
5.30 Montel Williams show [1689407]
6.15-7.00 Floor filler [1215372]

6.50 Nyhetsmorgon [62508987]
11.00 Jackpot [9181221]
11.40 Fotboll: Dam-VM [2456074]
11.40 VM-studio [9252838]
12.00 Direkt: Fotboll [8001600]
13.55 VM-studio [9525155]
14.10 Direkt: Trav: Dagens rätt [317677]
14.40 Fotboll: Dam-VM [5370548]
14.40 VM-studio [4064635]
15.00 Direkt: Fotboll [5862635] **16.55** VM-studio [850242]
17.10 Licence to grill (R) [6086819]
 Kanadensisk matlagningsserie. Robs årliga varmbadspoolsparty. På grillen: kycklingkebab, satayspett av gris, currykryddat blomkål, lax och fruktsalsa. Repris från 25/6.
17.35 Idol 2007 (R) [6505819]
18.35 Advokaterna (R) [594838]
19.05 Keno [9135889]
19.10 Advokaterna, forts (R) [640432]
19.20 Lotto med drömvinsten [295906]
19.30 Ekonominyheter [701971]
19.45 Lokala nyheter [911971]
20.00 Nyheterna [444074]
20.30 VM-magasin [443345]
 Fotbollsmagasin med Jessica Almenäs, gäster och experter.
21.00 Idol 2007 [701906]
 Svenskt underhållningsprogram. Del 8 av 25. Programledare: Carolina Gynning och Carina Berg. Även 20/9.
22.00 Heroes [667722]
 Amerikansk dramaserie från 2006. Del 5 av 23. I ett försök att rädda sitt äktenskap använder sig Matt av sina ovanliga egenskaper.
22.55 Nyheter [1309548]
23.35 America's got talent [1534426]
 Amerikansk underhållningsserie från 2006. Del 2 av 21.
0.35 Trav: Vinnare: V64 [5284020]
 Kvällens V64-tävlingar på Solvalla.
1.05 Jordan, rättsläkare (R) [8200914]
2.00 Heroes (R) [1165223]
2.50 Natliv [8746223]
3.50 New York undercover [3748952]
4.35 Alias [3336440]
5.15 Lättlagat (R) [2358575]
5.40 Lättlagat (R) [3485575]
6.10-6.50 Lättlagat (R) [4821681]

6.00 X3M: God morgon med A-laget
 A-laget tillsammans med Petski, Isa, Anne och Magnus.
10.00 Finland
 Dokumentärserie. Om Finlands geografi. Del 4 av 14. Asikkala.
10.15 Mötesplats jorden (R)
 Del 4 av 6. Teresa är katolik och 11 år
10.30-10.43 Ghost Stories
 Folk i alla länder fascinerar av spökhistorier. Historier hämtade ur europeisk och amerikansk folklöre. Del 4 av 6. Textas inte.
16.40 Obs
 Aktualiteter.
17.09 5 minuter
17.14 Kortnytt
17.15 Zon5: Loppshop (R)
 Fanny, Jonas och Elin steker kycklingburgare och tittar på sista delen av Elins rum.
17.45 Buu-klubben: Bärtil
18.15 TV-nytt
18.30 Zon5: Park
 Status. Tuffa frågor, drama och ärliga svar i dagens debatt. Man får också skratta. I programmet ingår Parkrundan, glimtar från tonårskulturen.
19.00 Sportmagasinet
 Människor i idrottens värld. Andra sändningen.
19.30 Leonardo
 Arabia har kallats en finsk nationalklenod, men företagets historia stöder inte den uppfattningen.
20.00 TV-nytt
20.20 Sportnytt
20.25 Stilbyrån
 Värdering på Svartå slott. Programledare: Pia Maria Montonen och Pia-Maria Lehtola.
21.00 Spotlight
21.30 Föreställningar
 Dansk dramaserie från 2007. Del 3 av 6. Katrin. Sex veckor, sex människor, sex verkligheter, sex föreställningar. Under teateruppsättningen får 17-åriga Katrin följa med processen som fotograf. I rollerna: Sara Hjorth Ditlevsen, Mats Wille, Sonja Richter. Regi: Per Fly.
22.30 Kvällsnytt
22.35-22.49 Oddasat
 Nyheter på samiska. Svensk text.

5.55 Ettans morgon-tv [39319722]
9.15 Prästen i Bal-lykissangel [9117884]
10.05 Nöjesråvarna [8499722]
10.30 Ilona Rauhala [9364]
11.00 Tv-nyheter [74258]
11.05 Tillbaka till Aidsensfield (R) [6755567]
12.00 Dagens rubriker [26451]
13.00 Tv-nyheter [98819]
13.05 Morgonhjärta [3273513]
13.40 Tjuren vid hornen [3460722]
14.30 Läkarna [9722]
15.00 Tv-nyheter [18074]
15.05 Diagnos: Mord [4175093]
15.55 Ordboken [5526513]
 Hannu Mäkelä om det finska ordet "sade".
16.05 Den vida naturen: Kurragömma i djungeln [8654426]
 Djuren i Borneos regnskogar gör vad de kan för att undvika rovdjurens blickar.
17.00 Tv-nyheter [44451]
17.08 Tillbaka till Aidsensfield (R) [300109548] Brittisk dramaserie. Klappjakt.
18.00 Tv-nyheter och väder [8267]
18.30 Basaren: Mundo [14635]
18.40 Basaren: I samma båt [448074]
 I Basaren Lika möjligheter samtal om jämlikhet med representanter för olika minoriteter. 2007 är temaår för lika möjligheter för alla.
19.00 Prisma Studio [277]
 Aktuellt om vetenskap.

19.30 Historia: Koncentrationslägret i Terezín [28074]
 Staden Terezín i Tjeckoslovakien blev scen för en av andra världskrigets grymaste bedrägerier. Dit flyttades fångslade judiska konstnärer och det blev ett modelläger för att lura yttervärlden.
20.25 Vikinglotto [9853600]
20.30 Tv-nyheter och väder [31797]
 Finsk text på text-tv 335.
20.55 Sporttrutan och V5-travet [7452797]
21.05 A-studion [5632277]
 Aktualitetsprogrammet bjuder på en möjlighet att förstå.
21.40 A-plus [720600]
 Aktuellt om ekonomi.
22.00 Fjärrlinjen: Vem har framgång med euron? [65513]
 Blir euron vår räddning om Europa drabbas av bankkris?
22.55 Tv-nyheter [3922277]
23.00 K-kont [44838]
23.20 K-trappan [981345]
 Ett mångsidigt kulturprogram.
0.00-0.10 Euronews [59952]

6.00 Dolt ord [61074]
7.00 Frågespel [23890]
8.00 Tellus-frågesport
8.50 Gänget och jag [5004722]
9.15 Nyheter
9.55 Nyheter från mellersta Finland [3719180]
10.05 Nyheter från östra Finland [2878616]
10.15 Nyheter från Österbotten [2794600]
10.25 Nyheter från norra Finland [2881180]
10.35 Hjärtan i brand [9059722]
11.00 Mat med Niklas [8906]
11.30 Svampskolan [5703345]
11.40 Smultronstället [7119884]
12.30 Den rätta frågan [65093]
12.55 Kyökin puolella [2587548]
14.25 Aktuella tvåan [5594155]
15.00 Örtapoteket [81432]
15.20 VM i brottning [1764971]
16.15 McLeods döttrar [9329529]
17.00 Klipska Kajsa [37068]
17.25 Lilla tvåan [747258]
18.00 Den rätta frågan [73890]
18.25 Hjärtan i brand [5498451]
18.50 Tv-nyheter [8491819]
19.00 Regionala nyheter [65242]
19.10 Sporttrutan [1539567]
19.15 Tvåans höstvåder [1529180]
19.20 VM i brottning [2165277]
20.00 Jope-show [95451]
20.25 Svängiga djur [6363109]
20.30 Maria, Maria [7451]
21.00 Fullt arbetsför [76161]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [2059513]
22.05 Den mänskliga faktorn [3261258]
22.55 Desperata bostadsdrömmar [6246426]
23.25 Danssport: EM i standarddans [258529]
0.05 Fotboll: Mästarnas liga [3961223]
0.40 Tv-spelet OK - den rätta frågan [7252001]
2.00 Tellus-frågesport [2295448]
3.00-4.00 Sudoku [8695484]
4.00 Mikämikä-tpeli [2390092]

6.25 Godmorgon Finland [51657529]
9.10 Vad ska vi äta i dag? [5542277]
9.15 Hollyoaks [6343744]
9.45 Rutor [4660548]
10.30 Emmerdale [886161]
11.00 Nyheter [564722]
11.10 Köpkanalen [8080093]
13.20 Word Puzzle [958906]
13.50 Honey Comb [6736722]
14.25 Rappa tag [6124068]
14.50 TOP5-frågesport [304161]
15.20 Intensiven [9829109]
16.15 Matstället (R) [218722]
16.30 TOP5-frågesport [528155]
17.00 De vackra och de djärva [230548]
17.25 Vad ska vi äta i dag? [1949600]
17.30 Emmerdale [522971]
18.00 Bostäder världen runt [523600]
18.30 Rum [611819]
19.00 Sjuans nyheter [169451]
19.15 Kauppalehtis ekonomiska nyheter [913890]
19.25 Dagens väder [8785513]
19.30 Dolda liv [728548]
20.00 45minuter [437819]
21.00 CSI [395093]
21.55 Vikinglotto och Joker [9157109]
22.00 Tians nyheter [893426]
22.20 Resultattrutan [8275616]
22.30 Keno [513258]
22.31 Top gear [105902364]
 Fallskärm mot Cayenne Turbo S. Ett brittiskt motormagasin som bjuder på nya bilar och andra motorfordon och tuffa tester. Top Gear-teamet utgörs av Jeremy Clarkson, Richard Hammond och James May. Testförare är The Stig.
23.40 Boston Legal [682797]
0.35 Nöjesnytt [7346597]
0.45 Köpkanalen [60038894]
0.50 Fråga stjärnorna [3953310]
 Är du intresserad av framtiden?
1.50-6.10 Den rätta [86320556]
6.10 Köpkanalen [4784933]

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz
6.45-10.00 Gomorron. Programledare: Kjell Brändström. **6.50** Beträktelse. Av Roger Syren. Även 20:40. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.02** Musikpaletten: Visor. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sagostunden. Idag lyssnar vi till den tredje delen av sagan om Bengt Stigman, skriven av Hjalmar Bergman och uppläst av Astrid Ohagen. Veckans samtliga avsnitt även fredag 12:30. **10.00-15.00** Mittpandan. Programledare: Tom Wiklund. **10.30** Ålandsnytt. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15-12.30** Kulturren. Även 17:45 och lördag 9:30. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Lyssnarnas 10 i topplista. Även 18:10. **14.00** Ålandsnytt. **14.03** Skrattsalva. **15.00** Ålandsnytt. **15.03** Djur och natur. Programledare Peo Svarvar. Ring tel 17855 och ställ frågor om djur och natur till Ålands Radios expert. Även lördag 10:00. **16.00** Aktuellt. **16.15** Eckerö inför valet. Programledare: Tomas Tornefjell. Även lördag 17:30. **17.00** Ålandsnytt. Även 19:00. **17.45** Kulturren. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Även 20:00. **18.06** Musik. **18.10** Lyssnarnas 10 i topplista. Repris från 13:03. **19.00** Ålandsnytt. Repris från 17:00. **19.10** Åland i dag. Repris från 16:15 - 17:00. **20.00** Ålandsnytt. Repris från 18:03. **20.03** Åland i dag. Repris från 17:10 - 17:45. **20.40-20.45** Beträktelse. Repris. **5.30** Musik.

TV ÅLAND
INFOKANALEN

Åland så in i Norden
 Östersjön omkring oss, nu också inne i mötesrummet. När nordiska toppar möts på Åland.

Närståendevård – ännu laglös

■ **Jag påpekade** den 2.2.2007 att Åland inte hade någon lag om närståendestöd. Lagen har funnits sedan 1.1.2006 i riket. Till min bestörtning läste jag i fredagens tidning att den åländska lagen träder i kraft först 1.1.2009! Den åländska lagen skiljer sig enbart på en punkt, nämligen att den lagstadgade ledigheten för närståendevårdare skall vara 5 dagar per månad jämfört med 3 dagar i riket.

Som det är nu så har närståendevårdarna inga som helst lagliga rättigheter sedan 1.1.2006. De har ingen laglig rätt till ersättning och inte heller till ledighet. Närståendevården är helt beroende på kommunernas välvilja, men kommunerna behöver inte ordna någon närståendevård då någon lag inte finns.

Som socialarbetare, som jobbar med handikappade och äldre, kan jag

omöjligt godkänna att landskapsregeringen inte prioriterade frågan högre. Jag kommer mer än väl ihåg hur **Harriet Lindeman** sade i en tidningsintervju att detta är högt prioriterad fråga. Även socialdemokraterna hade uppmärksammat lagen och hade förslag till förbättringar.

Jag läste även i centerns insändare att de tycker att Åland borde ha handikappombudsman för information och hjälp i olika juridiska frågor. Borde det inte ha varit i centerns intresse att få lagen om närståendevård i kraft tidigare än 1.1.2009. Det är ju ofta de handikappade som blir vårdade av sina anhöriga.

Jag anser att lagen borde ha tagits direkt 1.1.2006 och sedan om landskapsregeringen velat, vid en senare tidpunkt ökat närståendevårdarnas ledighet till 5 dagar.

Jag kan även tillägga att landskapsregeringens förklaringar om att "vi visste inte att lagen var på gång" omöjligt håller, då även jag som socialarbetare ute på fältet i flera år på förhand känner till alla sociallagar som är på gång i riket.

Det återstår att se hur kommunerna ordnar de 5 lediga dagarna i månaden (60 dagar/år) för närståendevårdaren. Man skall också komma ihåg att i lagen sägs att vården skall ordnas ändamålsenligt för den hjälpbehövande. Finns det tillräckligt med avlastningsplatser för handikappade barn, handikappade vuxna samt äldre?

Har landskapsregeringen tänkt öka anslaget till kommunerna, annars är det risk för att lagen inte följs?

I de flesta kommuner i riket har man redan i flera år haft ett system där närståendevårdaren får

servicesedlar, och med dem kan man köpa tjänster från privata aktörer (rehabiliteringsanstalter, privata hemvård, privata familjehem och så vidare. Sedan finns det naturligtvis kommunala alternativ.

I en del av kommuner betalar kommunen ca 100e / dygn till en annan anhörig eller vän, om denne tar han om den hjälpbehövande, så att närståendevårdaren har möjlighet att ta ut sin lagstadgade ledighet. Allt detta strävar till hjälpa, stöda och underlätta för närståendevårdaren, så att denne orkar fortsätta med sitt viktiga arbete.

Man bör hålla i minnet att en stor del av närståendevårdarna har ett eget yrkesliv vid sidan om detta frivilliga arbete.

Jag anser att alla åländska kommuner redan nu bör kontrollera vilka personer som har rätt till närstående

stöd (vårdar en anhörig). Därefter skall kommunerna fundera över hur man på bästa sätt ordnar ändamålsenligt vård till den handikappade personen under den tidpunkt då närståendevårdaren tar ut sin lagstadgade ledighet.

Det att närståendestödet inte är en subjektiv rätt, betyder inte att kommunen kan 0-budgetera rättigheten, utan rättigheten till närståendestöd sker enligt prövning.

Tyvärr får närståendevårdarna vänta i ännu drygt ett helt år på en lag som då funnits i 3 år i riket. Jag tycker att vår nuvarande landskapsregering har svikit närståendevårdarna!

Sirpa Eriksson (lib)
Socionom
lagtingskandidat

Trägen vinner

■ **Trägen vinner** – eller trägen får åtminstone saker och ting att börja rulla i rätt riktning.

Jag blev faktiskt hjärtligt glad när jag i slutet av förra veckan fick höra att regeringen i Helsingfors nu gått in för att stöda Åland i den segdragna långbänken om en egen parlamentsplats i EU. Som litet grädd på moset kom även nyheten om snuset, att den åländska strategin i denna fråga nu stöds av regeringen.

Heder åt det tålmodsprövande arbete och argumentation som lantrådet **Roger Nordlund** och hans medarbetare, riksdagsledamöterna (i flera omgångar) från Åland och lagtinget utfört och framfört i frågan om parlamentsplatsen. Nu gäller det bara att se till att den rättmätiga EU-platsen blir verklighet.

Droppar kan urholka stenar. Det går på tok för långsamt – men det går!

Jan-Erik Berglund (c)
lagtingskandidat

"På Åland är språket svenska"

■ **Socialdemokraterna** **Andrew Hagmark-Cooper** och **Carina Aaltonen** kommenterar i varsin insändare mitt bemötande på socialdemokraternas vallöfte om att införa hemspråksundervisning i grundskolorna i Mariehamn.

Språkkunskaper är viktigt. För inflyttade är prioritet högst, precis som i Sverige, på att en god undervisning i svenska. Centern anser att vi redan idag har goda möjligheter att erbjuda intressant språkundervisning även i andra språk.

Andrew hävdar att jag har fel när jag skriver att så kallad hemspråksundervisning skulle kräva lagändring. Faktum är att det krävs. Däremot har han helt rätt i att tillfälligt utvidgad stödundervisning på elevens språk kan ges. Det ges i relativt stor utsträckning idag. För elever som inte kan tillgodogöra sig under-

visning på svenska finansierar landskapsregeringen upp till 195 veckotimmar per läsår per elev för att eleven snabbt skall kunna bli delaktig i den ordinarie undervisningen.

Hagmark-Cooper kritiserar också att jag använder den svenska definitionen av hemspråksundervisning. Jag använder den definition som finns. Sverige är det enda land i världen (?) som i grundskolan har erbjudit hemspråksundervisning.

Hemspråksundervisning slopades i Sverige 1996. Idag koncentrerar man sig på att ge så bra svenskaundervisning som möjligt istället. I Sverige idag, enligt den svenska grundskoleförordningen, kan så kallad tvåspråkig undervisning erbjudas. Den är reglerad så att av den sammanlagda tid som undervisningen ordnas skall minst hälften vara på svenska.

Dessutom sägs att undervisningen skall planeras så att undervisningen på svenska successivt ökar under utbildningstiden. Vidare kan undervisning i svenska som andraspråk erbjudas om rektor så beslutar.

Hagmark-Cooper konstaterar att finskspråkiga barn i Sverige nu erbjuds undervisning i finska i skolan. Det är sant. Den svenska regeringen har, efter att ha fått kritik från Europarådet graderat upp finskan till ett minoritetsspråk i Sverige.

Man hänvisar till att Sverige och Finland hört samman i 600 år. Man hoppas också att detta skall leda till att svenskans ställning i Finland stärks. En förutsättning för att man skall erbjudas att studera finska i skolan är att man dagligen talar finska i hemmet.

På Åland är språket svenska. Svenska språket är i

minoritet i Finland. Åland har inte samma skyldigheter som självständiga länder har att leva upp till internationella språkbestämmelser.

Jag har inte fått några svar på vad socialdemokraterna menar med hemspråksundervisning. Inte heller vilka som skall erbjudas möjligheten och vilka prioriteringar som får ge vika istället i skolan.

Språkkunskaper är en tillgång. Goda möjligheter finns redan idag att utveckla en undervisning som är intressant för alla. För vår största tvåspråkiga grupp, finsk- och svenskspråkiga, finns redan idag goda möjligheter.

Om man väljer att studera finska skall man erbjudas studier i finsk litteratur, utveckla sin skriftliga färdighet, utöka ordförrådet samt skilja på slang och dialekt finska från normal finska.

Det finns många olika intressen som olika intressegrupper vill ha tillgodosedda i våra skolor.

Det är sant att kommunerna kommer att få mera pengar i och med den nya landskapsandelsreformen. Men med de nya pengarna följer också ett större ekonomiskt ansvar bl.a skall kommunernas investeringarna finansieras utan stöd från landskapet.

På Åland finns som tidigare konstaterats över 40 olika språk. Jag har respekt för att man vill fördjupa sina språkkunskaper utöver det som skolan erbjuder idag men det kräver resurser och någonstans skall det tas ifrån. Större elevgrupper i skolan vill vi inte ha.

Centern

Britt Lundberg (c)

Kommunal tröghet inte problemet

■ **Det här är** en snabbgranskning av EU-projektens avigsida för såväl privatpersoner, kommuner som landskapspolitiker. En ytterst angelägen fråga inför höstens val att reflektera över.

Delprojekt som kriterium EU-projekt marknadsförs med delprojekt som är konkreta och låter inspirerande och bra. Idéer samlas, info-tillfällen anordnas och kick-off arrangeras. Tar man bara detta som bedömningsgrund så kan man bara delta och njuta. Utan att märka att man med sitt deltagande bistår en "utveckling" som man annars inte skulle stöda.

Projektets administratörer En erfaren administratörskara ser till att ett projekt

kan fylla utsatta kriterierna och gå runt ekonomiskt. Det är inte heller den här officiella bedömningsgrunden som kan avslöja vad projekt egentligen stöder för "utveckling" i vårt samhälle.

Den egentliga orsaken Man kan således ställa sig frågan varför man är så väldigt ivriga att ta emot EU-finansiering varav största delen går till, just det, att ta hand om EU-byråkratin. Nej, någon verklig orsak måste det ju finnas i bakgrunden, någon "utveckling" vissa är ute efter. De här observationerna talar sitt tydliga språk:

1. man har skrivit handböcker om demokrati, vikas innehåll bestämts av en

handfull människor i styrgruppen

2. man har gjort byplaner vilket inte tagit hänsyn till kommunens beslutsfattande i frågan

3. projektet har ansetts vara nyttigt för tvåspråkiga målsättningar, vilket skall kopieras till Åland

4. evenemang av engångskaraktär inom turismen hindrar att samtliga involverade skulle få en helhetsbild om hur och med vilka målsättningar styrgruppen jobbar

5. vad gäller i synnerhet ungdomsprojekt är man inte villig att svara på frågan vilka alla organisationer projektet egentligen samarbetar med

Jag brukar jämföra den här typen av projekt och

nätverksarbete med andra typer av mer eller mindre hemliga grupperingar i vårt samhälle. Jag gillar ingetdera, eftersom båda verkar för att sätta ut den folkvalda representationen och dess betydelse.

Det blir en kamp om makt utanför och förbi vårt demokratiska system. Och då får också iveren till sammanslå kommuner en ny förklaring. Då försvinner också möjligheterna för lokal övervakning.

Och som sändebud för detta verkar flera av LR utsedda administratörer som oftast levt från projekt till projekt och skapat sitt eget hemliga nätverk som jobbar effektivt över gränserna.

Utän att LR öppet skapar kriterier för eller granskar

hur mycket Ålands självstyrelse och kultur tas i beaktande den är typen av projektarbete. Regionalt sett fattas det bara att till exempel Företagsam Skärgård får som uppgift att agera som huvudman för något av kommande EU-projekten utan att nämnda kriterier från LR:s sida ska pats! I kommunerna måste man också vakna innan det är för sent. Och privatpersoner ska inte delta i något som man inte fullt förstår eller är beredd att granska i sömnen.

Så här sett är kommunal tröghet ändå ett av våra minsta problem!

Merja Renvall
obunden lagtingskandidat
(ww.obs.ax)

Våga vara ålänning

■ **Centerns slogan** "Våga vara ålänning" väcker tydligen frågor om vad det innebär att våga vara ålänning.

Jag skall ge några exempel vad centern anser att ingår i orden:

■ Våga hävda svenska språket och vår svenska kultur i alla lägen, inte följa med strömmen och förespråka hemspråksundervisning eller språkbad.

■ Våga hävda Ålands rätt i riket och i EU.

■ Våga pröva nya vägar inom självstyrelsen, till exempel egen beskattningsbehörighet och mer självbestämmande.

■ Våga erkänna att Åland är världens bästa plats att leva på - också för nyinflyttade ålänningar.

■ Våga förstärka kommunernas möjligheter till utveckling på egen hand.

Gun Carlsson
som vågar vara ålänning.

Åländsk friskvårdscheck?

■ **"Alla talar** ju om friskvård och hälsa idag" stod det att läsa i ett tidningsreportage häromdagen. Och det är riktigt, visst är det ett ämne som är på mångas läppar nuförtiden. Sambandet mellan människors ohälsa och till exempel brist på motion och uppmärksammas ofta. Medvetenheten bland "vanligt folk" om vars och ens möjlighet att hålla sig frisk har ökat.

Bland unga människor är det inne att träna regelbundet på gym eller med andra organiserade motionsformer. Liberalerna stöder ett ökat friskvårdstänkande och har haft inlägg redan tidigare om vikten av förebyggande hälsa och alternativ till samhällets sjukvård. Liberala lagtingsledamoten **Raija-Liisa Eklöw** har i lagtinget bland annat

efterlyst konkreta mål med ÅHS program för förebyggande hälsa och rehabilitering.

Jag vill här ta upp en möjlighet att öka friskvården på våra arbetsplatser. Många arbetsgivare har uppmärksammat fördelarna med motionsaktiviteter för personalen och det har blivit vanligt att arbetstagare erbjuds gratis eller subventionerad motion som ett led i en förutseende personalpolitik. Det kan röra sig om simning, bollsporter, traditionella gympass och så vidare.

Det är bra och vi vet att motion är viktigt för förebyggande personalthälsa. I Sverige, där personalhälsovård verkar ha kommit lite längre lanseras nu något som kallas

Friskvårdschecken. Avsikten med Friskvårdschecken är att erbjuda arbetsplatser en mångfald av hälsosamma aktiviteter.

Principen är den samma som för Rikskuponger för lunchrestauranger. Arbetsgivaren erbjuds köpa checken, värda ett visst belopp, åt sina anställda, som får använda dem till valfri friskvård hos de friskvårdsaktörer som ingår i nätverket. Begreppet friskvård har breddats väsentligt numera och inrymmer allt från ledda motionspass, personlig träning, yoga, thai chi, massage, kiropraktik, badminton, spinning, mm till rökavvänjning och kostrådgivning.

Vore inte det här värt att ta över och anpassa till ett eget

åländskt system? Varför inte gå samman, åländska friskvårdsleverantörer och skapa ett eget lokalt system med friskvårds-checker, som ni erbjuder de åländska arbetsplatserna? Fördelen med ett sådant här system är att det ger något åt alla.

Den som idag inte känner sig motiverad att motionera inom ramen för arbetsplatsmotionen, kanske hittar något som passar bättre i och med ett större utbud. Alla blir vinnare, arbetstagare får ett intressantare utbud av hälsoaktiviteter, friskvårdsleverantörer når ut till bredare kundkategorier och arbetsgivare får sundare personal.

Våga vinna hälsa!

Silvana Fagerholm -Sjöblom (lib)

Hammarlänningar vill inte vara med i Mise

VALET 2007. Fler kommunala bostäder, ökade anslag till Medis och mer arbete för ungdomar. Det är några av önskemålen bland väljarna i Hammarland.

Bara tolv av de 70 tillfrågade i sossarnas pejling vill att Hammarland ska gå med i Mise.

I lördags hade socialdemokraterna i Hammarland valupptakt när partiets "Röda rummet" monterades utanför butikerna Hugo Andersson. De som besökte tältet fick svara på ett antal frågor. Här är resultaten av de 70 enkätsvaren.

■ Ska det vara avgiftsfri buss på landet? (44 ja-röster/12 nej-röster)

■ Ska Hammarland öka anslagen till Medis? (39/9)

■ Ska det finnas separat gång- och cykelväg längs huvudvägen i Hammarland? (65/0)

■ Ska kommunen starta en ledd lekpark i Hammarland? (44/5)

■ Ska kommunen bygga flera hyresbostäder? (40/11)

■ Är vården av våra gamla är en viktig fråga? (65/0)

■ Behövs det en småbarnsavdelning (1-3 år) vid daghemmet Klaralund? (33/5)

■ Ska den kommunala skatten på 17 procent bibehållas? (40/9)

■ Bör kommunen göra mer för sina ungdomar? (51/4)

■ Ska Hammarland gå med i Mise? (12/30)

■ Ska vi ha färre kommuner på Åland? (26/25)

Att antalet ja- och nej-svar tillsammans inte blir 70 till antalet beror på att det även fanns ett vet ej-alternativ.

Bland enkätsvaren drogs tre vinnare av ekologiska produkter. Vinnare blev **Regina Grönlund, Lene-Maj Häger och Helmer Gustafsson.**

ANDERS SIMS

K-märk människan i centrum!?

■ **Måste vi k-märka** människorna så att de får plats i Mariehamns centrum? Invånarna har faktiskt sedan 1975 minskat med 1.700 personer.

Vad är syftet med Mariehamns centrum: att vara en levande mötes- och boplatser för människor eller att fungera som ett monument över tider som varit? Den frågan känns allmer relevant att ställa i Mariehamn

Debatten om äldrevården visar tydligt att mer boende för äldre behövs. Trobergs hemmet är för litet och det finns efterfrågan på servi-

ceboende. Stadsplanen har k-märkt byggnader som stoppar utbyggnad av intressanta tomter. Framst Trobergshemmet där kompromisser med den k-märkta grannbyggnaden kan bli aktuella. De blir troligen till utbyggnadens nackdel.

Sedan har vi fler tomter i centrum där k-märkningen hindrar bostadsbyggande. Det är bostäder som skulle lämpa sig också för service och äldreboende med service inom gångavstånd.

Även bilplatskravet fördrar bostäderna och

begränsar möjligheterna att bygga i centrum. Bilplatskravet fördrar en bostad med c:a 1 000 €/kvm.

För ett äldre par som inte har bil blir det väldigt snett. Det måste vara möjligt att köpa bostad i centrum utan den belastningen.

Vi kan också fråga oss om nackdelarna med 8-våningshus är så stora att de inte uppvägs av de prismässiga och bekvämlighetsfördelarna för bostadsköparna.

Seniora medborgare bor sannolikt hellre på sjunde eller åttonde våningen med

hiss i centrum än i ett hus i Strandnäs som börjar bli för arbetsamt att sköta. Flyttar det äldre paret till centrum får en ung familj med barn och behov av gård möjlighet till ett bra boende i Strandnäs.

Mariehamns stad och dess centrum måste tillåtas att utvecklas och ta steget in i 2000-talet med rum för både äldre och yngre och vara en levande bo- och mötesplats.

Lennart Isaksson (fs)

Nytt ledarskap med omsorg om äldre

■ **Äldringarna** är en växande andel av den åländska befolkningen. Hemvård bör erbjudas då det är möjligt och önskat. Ifall hemvård inte är möjlig eller önskad bör man både i serviceboende och i anstaltsvården vara flexibel så att livskamrater ej skiljs åt. Alla bör erbjuda värdig ålderdom, samt möjlighet till god och nära kontakt till sin livskamrat.

Möjlighet till goda och hemmalika förhållanden är en central del av värdig ålderdom och äldreomsorg. Självrisikandelen av vårdkostnaden skall vara anpassad till betalningsförmågan. Vad tycker du? Vänligen deltag i debatten i tidningen.

Gard Larpes (lib)
www.GardLarpes.ax

Nu kortare insändare

Trycket ökar på våra insändarsidor. För att öka läsbarheten och bereda plats för så många inlägg som möjligt inför Nya Åland härmed en restriktion för längden på insändarna.

Alla texter från kandidater uppställda i lagtings- eller kommunalval bör vara under

2.000 tecken långa, inklusive blanksteg. De texter som är för långa skickar vi tillbaka till avsändaren för avkortning.

Vi vill gärna ha debatten och åsikterna, men kort och kraftigt.

Nina Fellman
chefredaktör
Nya Åland

Ring direkt till redaktörerna

Harriet Tuominen	528 464
Annika Orre	528 450
Jan Kronholm	528 466
Ulf Weman	528 442
Maj-Len Lindholm	528 449
Karin Erlandsson	528 467
Anna Björkroos	528 463
Kiki Alberius-Forsman	528 451
Anders Sims	528 455
Malin Tillström	528 478
Mårten Sundberg	528 453

Nya Åland
☆☆☆

torget.ax
Ålands största köp- och säljmarknad

OBS! Denna vecka kommer torget i fredagens tidning!

Nyan.ax

Telefonkatalog på nätet
www.nyan.ax

MÖTEN

Kommunfullmäktige i Lemland
sammanträder i Kommungården i Lemland onsdagen den 26 september 2007 kl. 19.00.
Kommunfullmäktiges ordförande
Gun-Mari Lindholm

LEDIGA PLATSER

ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Psykiatriska enheten lediganslår följande tjänst:

En ordinarie tjänst som sjukskötare med aktuell placering inom psykiatrienheten, vuxenpsykiatriska mottagningen.

Kompetenskrav enligt reglemente och lön enligt avtal.

Meriterande är examen med inriktning i psykiatrisk sjukvård. Önskvärt är att **sökande har terapiutbildning eller är beredd att gå sådan.**

Tilträde enligt överenskommelse.

Ansökan jämte meritförteckning skickas till klinikchef Juha Ahlroth, Grelsby sjukhus, Stornäs, 40, 22410 Godby, **senast fredagen den 28.9.2007 kl. 15.00.**

Upplysningar lämnas av överläkare Eva Eriksson tel 5357 (tisd torsd kl 9.00-12.00) och klinikchef Juha Ahlroth, tel 43 144

KUNGÖRELSER

Mariehamns stad

STADSPLANENÄMNDENS
FÖRSLAG TILL ÄNDRING AV STADSPLANER

- För stadsdelen Sviby by, del av lägenhet Rnr 3:80. (parkområde i Västra Klinten)
- För stadsdelen Västra Klinten, kvarter 6, tomt 8. (Zetterströmsgränd)

Ändringen innebär att parkområdet ges ett namn.

Ändringen innebär att markanvändningen ändras så att gällande markanvändning egnahemsbebyggelse kompletteras med möjligheten att högst 1/3 av den utbyggda våningsytan får utnyttjas för affärs- och kontorslokaler.

- För stadsdelen Lotsberget, kvarter 12, tomt 1. (Lotsgatan 10)

Ändringen innebär att byggnadsrätten omfördelas och byggnadsytornas placering ändras i enlighet med anhållan. Antalet våningar ändras så att en mindre del av byggnadsytan är IV våningar och en större del är V våningar.

Stadsplaneförslagen är framlagda till påseende i stadskansliet under tiden 19.9.3.10.2007

Eventuella anmärkningar mot förslagen bör inom denna tid inlämnas till stadsplanenämnden, PB 5, 22101 Mariehamn.

Upplysningar: Stadsarkitektkontoret tel 531460

Mariehamn 19.9.2007
Stadsplanenämnden

Nyankortsvinnare:
Lil Karlsson-Strandholm
Lumparland

Vinner en Sverigelott. Vinsten skickas på posten.

debatt

”Du som har tappat ditt skolkort (Ålandstrafiken) på tisdagen. Det är inlämnat på deras kontor på Strandgatan.

MESSARE

Bio i kk-huset

■ **Nu när** Bio-Savoy nästan är ett rent minne blott och ingen skulle kunna tänka sig att rusta upp den gamla kino-teatern, så har jag funderat över några saker.

Det så kallade kk-huset, varför har man inte en biograf i detta hus om det nu ska vara ett kulturhus, för vad är inte kultur om inte film?

Det är inte några stora utrymmen vi snackar om, det skulle räcka med kanske hälften av vad Savoy är. Det

viktigaste är ändå bild, ljud och komfort.

Tänker man smälla upp en duk i en vanlig aula menad för konferenser, köra filmen från DVD ut till en vanlig hemmaprojektor och ljudet via ett 200 € 5.1 system så kan man lika bra skita i det.

Det jag önskar av denna stad är att kunna gå och se en film på en kvalitetsbio. Utan att få ont i arslet, utan att störa mig på ljudet och utan att tycka att bilden är jämförbar med

en gammal raspig VHS-kasset på en bildrörs-TV från 70-talet. Är det så mycket begärt?

Gör den där cementklumpen bredvid Arkipelag till en kulturell mötesplats! Samla alla tänkbara former av konst, musik och film under ett och samma tak. Är det inte ändå det som är meningen med ett kulturhus? Eller har jag fel? Tell me about it!

Matias Lindblom

Bioförslag. "Det så kallade kk-huset, varför har man inte en biograf i detta hus om det nu ska vara ett kulturhus, för vad är inte kultur om inte film?" skriver insändarskribenten. Bilden är ur filmen "Framom främsta linjen". Foto: BUENA VISTA

Samma som betalar

■ **Angående** den senaste tidens debatt om Ålands Radio & TVs ansökan om 47.000 euro för att att sända valvaka, trots att 280.000 euro finns i kassan.

Argumentet att de extra pengarna behövs för att undvika att höja tv-licensen i förtid är det sämsta jag hört på länge. Om man tar 47.000 av skattebetalarnas (=licensbetalarnas) pengar så tar man ju de facto ut en indirekt höjning via skattenedeln redan nu! Pengarna kommer ju ur samma plånböcker oberoende om det är förtäckt indirekt skatt i form av tv-licens eller direkt via deklarationen. Skärpning!

Vidare tycker jag att det är helt oacceptabelt att ingen upphandling har gjorts så att lokala tv-bolag fått chans att bjuda på arbetet. Det är skattebetalarnas pengar ni använder. Agera därefter!

"Skattebetalare"

Huvudet på spiken!

■ **Tack Sisa** för en mycket beskrivande insändare i lördagens Nya Åland. Livssituationen som du beskriver i insändaren är för många barn(vuxna/familjer) vardagen. Föräldrar som hamnar i dispyt i och med en separation och som utnyttjar barnen i den striden. Det är hemskt vad föräldrar kan göra mot sina barn när bitterheten känns som värst. Eller handlar det om det du skrev att "Det är ditt eget

fel, du ville ju skiljas"!

Att det i flesta fall är papporna som blir umgängesföräldern är i och för sig rätt naturligt eftersom de flesta lever så ännu idag år 2007 att det är mamman som har huvudansvaret för barnen och är den som varit hemma med dem då de är små, medan pappan jobbat och sett till att familjen fungerar rent ekonomiskt.

Det värsta med den här ty-

pen av manipulering av boendeföräldern är när barnen kommer på hur det ligger till och inser vad det handlar om, ett spel från boendeföräldrarnas sida. Hur människan inte ser hur mycket barn ändå exploateras inför utan till på det planterar det här i sina barn? Finns det inte tillräckligt med farligheter ute i vår värld som vi som föräldrar inte alltid kan påverka, skydda våra barn ifrån eller styra?

Föräldrar kan göra vissa val för sina barn och detta är ett av dem. Låt barn vara barn, sätt inte ord i deras mun och säg inte till dem vad de skall säga, tycka och tänka. Barn är ärliga och säger vad de tycker bara de får göra det!

Linda Rosendal, "boendeförälder" till 2 pojkar som också älskar och vill vara med sina pappor.

NYANS ROS

...till orkestern **Four Fun** för att ni satte fart på festen redan från början. Rätt nusik som vi ville ha. Rosar gör Old Night Long-gänget.

...till **Micke Palmu** som fixade mat till farmor. Rosor från farmor och faster.

...till **Select** som bjuder sina kunder på deras nya tvätt GRATIS. Det är så man får kunder! Röd volvo.

...till **Marika** för den mycket trevliga 50-årsfesten i lördags. Rosar gör Gunhild och Kalle. Och hälsningar till rara flickorna som bjöd upp mig till dans. Trevligt, hälsar Karl.

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ Hör du gubbe i vita bilen som svängde ut till vänster mitt framför näsan på mig vid Mattssons i Godby i måndags, se hur du kör i stället för att hålla reda på kråkorna du satt och grävde ur näsan! Skäms! **Bruden i Accorden.**

■ Kan de inte ordna det mer privat när man ska anmäla sig vid Hälsocentralens öppna jouten, för det är alltid mycket folk och alla fladdrar så med öronen där de sitter. **Från Ben.**

■ Hoppas alla danssugna tjejer kommer till Garaget på lördag! RnB, Hip-Hop och Reggae kväll! **Skaka loss nu!**

■ Inland är livet bra jävla ensamt och besvärligt. **0457.**

■ Du som kör så att navkapslarna flyger på Bärvägen i går. De för via min bil och sen på min motorcykel. Du kan ju höra av dig till mig 040 558 8034. Ps det var en Ford navis! **040.**

■ Det är ju också kommunalval eller hur? Men det hörs det ingen-

ting om bara lagtingsvalet babblas det om till lust och leda, och det lovas guld och gröna skogar men efter valet blir det ingenting ändå. **0457.**

■ Du som "lånade" min böjda ekplanka i Sjökarveret, lämna tillbaka den där du "hittade" den. **Don Tomaso.**

■ Våga offra era Noobcakes! **Elit 3:an.**

■ Jonä, att inga går de nån nöd på mej här heller så vi sis kanske först bortåt januari eller så. Försök hålla ställningen så länge! **Katarina Nilsson.**

■ Jag tycker du är jättesnygg Ann-Sofi på Indigo. **En som var där förra lördagen och fredagen.**

■ Vi tycker att det är synd att Övernäs skolas gårdsfest blivit så kommersiell, nu handlar det mer om att öppna börsen än att träffas och ha trevligt tillsammans! Synd att det tagit en sådan vändning! **Föräldrar och barn i Övernäs skola.**

■ Det är inte jag som skrivit

messet om spånbanan i Jomala! **Holger Granholm.**

■ Jag vill uppmärksamma alla som kör i och kring Rangsby att hastigheten fortfarande är 50 km /h. Respektera det! Skolan är kvar och det rör sig mycket folk i området. Skärpning tack! **Mamma.**

■ Tack Runa Lisa Jansson för din insändare. Kände lika då jag åkte förbi betongbunkern. Varför inte visa Slemmerna, den är inget att skämmas för. **0400.**

■ Men Knutte G, du som är gammal bagare och konditor borde veta att de inte går att kasta in jästen i ugnen efter det att man satt in degen. Det där du drömmer om i kk-huset, de tar konkursförvaltaren hand om och ordnar, så du får ge dej lite till tåls några år. Men dina tankar är ok! **0457.**

■ Jag undrar, räckte pengarna till katten Diesels operation? Blev det pengar över kan de kanske gå till kattföreningen. De behövs säkert till att ta hand om alla herrelösa katter. **040.**

■ På tal om invasion så har vi fått en ny liten stad i Dalkarby. Jag kallar området för lilla Tallin! **Från glidaren!**

■ Något att tänka på för Sundspolitikerna om Harriet stänger

reningsverken till vintern. Hårt är att leva, svårt är att dö, svårare att skita i meterdjup snö. **Piorran.**

■ Hej tandhygienister, ni börjar bli dyrare än tandläkarna, och får det viktigaste gjort i sista hand – tala om rofferi! Var finns de som vet gränsen för överbetalning. **040.**

■ Att en del först nu förstått att detta med utsläppsrätter bara handlar om att tjäna pengar! **A-08.**

■ Du som har tappat ditt skolkort (Ålandstrafiken) på tisdagen. Det är inlämnat på deras kontor på Strandgatan. **0457.**

■ Vad då utgå från att alla elever är onda? Nej tomtar som säger så. De som sköter sig så berörs ju egentligen inte, det är de som inte följer reglerna som berörs. Inga elever som sköter sig får prick så varför tjata om det? **Från Eva.**

■ Klart barn ska ha regler både hemma och i skolan. De ska lära sig komma i tid och ha material med sig. Lyda skolans ordningsregler för i livet måste man också följa regler till exempel på arbetsplatsen. Det stör i klassen om någon kommer försent de ska lära sig komma i tid och pricksystemet stör inte de som sköter sig och vad är det då att tjafsas om? Helt rätt att föräldrarna får reda

på hur det går i skolan. Häls **Far till högstadiellev.**

■ Saknar trasan! En grå & vit långhårig katt. Har någon sett honom i trakten kring Haraldsby ring **41 426.**

■ Men snälla Runa Lisa! Det kommer nog fönster i kk huset ska du se! Sen är det nog försent att klaga för "bunkern" kommer att stå där i minst 1000 år! **050.**

■ Du tjejen med den gula svenskregistrerade seaten, hur får man kontakt med dig då? H **Ögonkontakt.**

■ Det är ingen idé att klaga över att ens 16-åring röker. Är ungen ens beroende? Det är statusen som räknas, inte suget! Ungdomar säger sig vara beroende efter tre dagar med ciggen i handen. Låter det inte lite underligt? **040.**

■ Du som ville reservera 3 böcker av Stephen Donaldson från Eckerö kan du kontakta biblioteket igen! Tappade ditt nr. **040.**

■ Ni som tycker det är jobbigt att vänta i kö till Älfens matsal.. Kom några timmar tidigare och spring allt vad ni kan upp till matsalen så blir ni säkert först och slipper köa! **040.**

■ Blond brud i blå opel är du singel. Mvh **Röd citroén.**

HÄLGE

ZITS

” Trafiksyndare kläms åt med många åtgärder just nu. Och det är inte i onödan – antalet dödsolyckor har många kampanjer och visioner till trots igen börjat öka.

HBL PÅ LEDARPLATS.

ledare

Nina Fellman
Epost: nina.fellman@nyan.ax
Telefon: 528 441

Inga Heller Kiki Alberius-Forsman

De fetas pride

I somras var det pridefestival i Stockholm igen. Inga Heller såg med förtjusning på glitter och glam, på bara lår, kramandes killar och tjejer som dansande höft mot höft.

– Festligt! Kul. Låt dom hålla på barrra, sa hon.

Sedan ville statsministern, utrikesministern, finansministern och programledare, författare och Gud vet vad för slags folk ställa upp sig för avfotografering tillsammans med festfolket i glitter och glam. Detta för att visa hur frigjorda och moderna de är. Det är ju rart, men bevisar bara en sak: Det är inte längre någon skam att vara homosexuell, tvärtom. Det är lite fint. Och det är ännu finare att tycka att det är ok att vara homo.

Inga Heller är som vanligt beredd att gå ett steg längre.

Vilka är det som bär skammen i vårt samhälle nu för tiden? Jo, det vet hon berätta. Det är de överviktiga. "Ful och fel", heter det. (Men man kan faktiskt vara fet på många olika sätt och alla är långt ifrån fula. Det finns mängder av frodiga skönheter av båda könen och dessutom är en lugn, lycklig och välvårdad människa aldrig motbjudande. Dessutom är man alltid världens skönaste för den som älskar en.)

Pekfinger sträcks mot tjockisarna och dietlistor läggs framför dem. Övervikt anses vara ett tecken på bristande karaktär, slapphet, dumhet, allmän försöfnings. Skam! Skam! Skam!

Naken och fet. Hu, vilken kombination! Överviktiga är ett problem och då talar vi inte om den egna hälsan, som är ett kapitel för sig. Hälsan får var och en själv ta ansvar för. Men när det gäller tjockisar verkar hela världen anse sig ha rätt att lägga sig i. "Det gäller att ta sig samman" kan en 20-årig sjuksyster leende kläcka ur sig till en medelålders kvinna som inte gjort så mycket annat de senaste 40 åren än tänkt på hur hon ska ta sig samman och få till en viktminskning på något annat sätt än alla de tusen och en metoder hon redan provat.

Därför är det helt logiskt att den nya tidens pridefestivaler – stolthetsfestivaler – arrangeras för feta. Feta behöver träna sig i stolthet.

Vi vill se mjuka lår, omfångsrika magar, pösiga kinder och hängande dallriga bröst – både på kvinnors och karlfolk. Det ska vara glitter och paljetter och plymer och hög musik och höftvick. Snacka om höftvick när man har typ 150 kg att vicka på.

Sedan vill statsministern, utrikesministern, finansministern och programledare, författare och Gud vet vad för slags folk ställa upp sig för avfotografering tillsammans med festfolket i glitter och glam. Detta för att visa hur frigjorda och moderna de är. Rart!

Nu är det dags, lagom till valet, för Ålands alla fetknoppar slutar skämmas och fixa sin egen pride på Torggatan. Det ska bli intressant att se vilka politiker som kommer och klappar på bilringarna och pussar på plufsiga kinder.

Fram för fest, färg, frestelser och fyrverkeri för fetknoppar!

Friskt blod för den åländska demokratin

Vägen till makten. Första steget till makten är taget för de 245 ålänningar som ställer upp i lagtingsvalet.

Foto: JONAS EDSVIK

Vad har vi här då för godsaker?

Lite med den känslan ögnar en politiskt intresserad människa genom listorna med kandidater till lagtings- och kommunalvalet. Var finns de nya namnen? Vilka blir denna valrörelsens nya stjärnskott? Vem överraskar? Vem sjunker som en sten?

Låt oss säga det klart från början: detta är 245 modiga människor som ställer upp. Bara 30 av dem kommer in. 215 kommer att stå på valnatten, en del med bara ströröster, en del så nära, så nära men inte hela vägen till lagtinget. Heder åt er, demokratins grovjobbare!

I åländska val är det en fördel med många kandidater. Alla som plockar in ens några röster till sitt parti är ett steg hemåt. Ur den aspekten är det liberaler och socialdemokrater som lyckats bäst.

Ur jämställdhetsperspektiv är det bara socialdemokraterna som klarat av att få fram hälften kvinnliga kandidater, en tendens som ju också brukar återspegla sig i socialdemokraternas väljarunderlag. Fler kvinnor än män röstar vänsterut. Övriga partier har cirka en tredjedel kvinnliga kandidater, förutom Ålands framtid som bara lyckats få fram fyra kvinnor av 21 kandidater.

Tittar vi på namnen i respektive partier kan man ju bara spekulera, men låt oss göra det.

Centern först. I centern är medelåldern inte så låg, för att uttrycka det snällt. Det finns gott om medelålders och medelålders+, men få kvinnor och få yngre kandidater. Av dem som ändå finns är **Fredrik Erlands-son** kanske det intressantaste namnet, både på grund av pappa **Ragnar** och för att han har en något oväntad centerprofil - ung kulturarbetare och jazzmusiker. Kanske en

bubblare. **Annsolfi Joelsson** har arbetat sig in i politiken den kommunala vägen, och kan vara ett intressant namn att följa.

Liberalerna har en diger lista, där man lyckats få bra regional spridning och flera nya namn. Lagtingsman **Roger Erikssons** fru **Sirpa Eriksson** har av många karakteriserats som hjärnan och drivkraften bakom makens kampanjer, och borde ha en rimlig chans.

Veteranen och tidigare riksdagsmannen **Gunnar Jansson** är med igen, frågan är bara om lyskraften räcker. Åren har dock gått. Tveksamt, faktiskt, men vi får se.

Obunden samling har ett nytt namn som är riktigt intressant, nämligen **Anders Holmberg**. Oupphörlig svada, energi och brett kontaktnät kan bära långt.

En beklaglig brist på kvinnor har de obundna, och en väldigt spretig grupp. Svårt att bedöma så här långt.

Socialdemokraterna har många nya namn och är den enda grupp som lyckats få en icke-nordisk ålänning på sin lista. Bland de nya namnen fastnar man för **Igge Holmberg**, en profilperson sedan många år tillbaka, **Siv Hallbäck** med brett kontaktnät i musikvärlden, och **Karl-Johan Fogelström**, tillsammans med **Kaj Grundström** en möjlig arvtogare till **Lasse Wiklöfs** många röster.

Frisinnad samverkan har en kort lista, och

där finns inga självklara alternativ till röstmagneten **Harriet Lindeman**. De kvinnliga kandidaterna har helt andra profiler än hon. Möjligen har **Johan Ehn** den mjukare framtoning som lockar samma väljare.

Många har tippat **Nina Lindfors** som kronprinsessa, men hon är en helt annan typ av politiker. Hör dock till de fs-politiker som bör ha en chans denna gång.

Hut-gruppen är mycket liten, och har inte gjort stort väsen av sig så här långt. Det är svårt att tro att de skulle få in en kandidat i lagtinget, men det räcker gott nog om de får upp miljöfrågorna på agendan.

Ålands framtid, slutligen. Två namn är givna, **Anders Eriksson** och **Harry Jansson**. I övrigt är det en ganska svag lista, där **Brage Eklund** som sittande lagtingsman förstås har ett försprång framom de andra. Osannolikt att partiet får in någon kvinna.

Nina Fellman

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.

Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.

Medlem av Tidningarnas förbund.

Kontrollerad upplaga 2006: 7.279 ex.

FÖRLÄGGARE

Nya Ålands Tidningsaktiebolag

ADRESS

Pb 21, 22101 MARIEHAMN

Uppgårdsvägen 6

Öppet mån-fre kl 8.30-16.15

KONTAKTER

Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)

Nyhetsstips: Ring, skicka SMS

eller MMS 0457 323 4444

e-post: redaktion@nyan.ax

Nya Ålands hemsida

www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450

Redaktion: fax (018) 23 449

DISTRIBUTION

Vid utebliven tidning: Posten:

vard kl 6.30-14, tfn 636 752,

lörd kl 11-12, tfn 0400 229 927.

Nya Åland: vard kl 8.30-16.15,

tfn 23 444.

REDAKTIONEN

Chefredaktör & ansvarig

utgivare: Nina Fellman

tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Ansvarig nyhetschef:

Ulf Weman

tfn (018) 528 442

redaktion@nyan.ax

Arkiv: Marita Smeds

tfn (018) 528 465

arkiv@nyan.ax

Familjeredaktör:

Maj-Len Lindholm

tfn (018) 528 449

Kulturredaktör: Jan Kronholm

tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström

tfn (018) 528 478

sport@nyan.ax

ANNONS-AVDELNINGEN

Delice Lindegren

tfn (018) 528 457

annons@nyan.ax

ADMINISTRATION

VD: Stefan Norrgrann

tfn (018) 528 447

stefan.norrgrann@nyan.ax

Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:

Margareta Sävstrand

tfn (018) 528 443

prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print AB,

Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER

1.1.2007

Fortlöpande helår..... 164 €

halvår..... 88 €

kvartal 45 €

STOPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag

Efter text & mindre annonser

Annoser större än 600 mm

Färg annonser

Månd fre kl 12 tor kl 14 tor kl 14

Tisd mån kl 12 fre kl 14 fre kl 14

Onsd tis kl 12 må kl 14 må kl 14

Torsd ons kl 12 tis kl 14 tis kl 14

Fred tor kl 12 ons kl 14 ons kl 14

Lörd tor kl 14 tor kl 12 tor kl 12

Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.

TURLISTA 17.9 - 20.12.2007

M:HAMN 01.50 ²⁾ 11.00 ³⁾	ÅBO 08.00/09.00 ¹⁾ 17.00/18.30 ³⁾	M:HAMN 12.55 L 23.20 L
M:HAMN 23.55	H:FORS 09.55/17.00	M:HAMN 04.15

L = Långnäs K = Kapellskär
Passagerare med el. utan fordon skal vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varefter incheck-bilj. försäljn. ej kan garanteras

1) Ej 27.9-4.10 2) Ej 28.9-5.10
3) Ändrad turlista Silja Europa 23-27.9, kontakta Silja Line för info eller www.tallinksilja.fi. 28.9 avg 14.45!

SILJA LINE
A member of AS Tallink Grupp
Torgg. 14, tel 16 711 eller 06001 74552 www.tallinksilja.fi

TALLINK
Sthlm - Mariehamn - Tallinn

18.00²⁾-00.50 → 01.00³⁾-10.00
10.00 -05.00²⁾ ← 04.50 -18.00¹⁾

Torggatan 14, tel 16 711. www.tallinksilja.fi
Check-in senast 30 min. före avgång

1) Romantika inställd pga dockning 18/9, 20/9, 22/9, 24/9
2) Inställd 19/9, 21/9, 23/9, 25/9
3) Inställd 20/9, 22/9, 24/9, 26/9

ÅLANDSTRAFIKEN 20.8-31.12.2007

MARIEHAMN - KAPPELLSKÄR
Måndag - torsdag Fredag - söndag

MARIEHAMN	KAPPELLSKÄR	MARIEHAMN	KAPPELLSKÄR
08.00	09.30	07.00 1)	08.30
16.00	17.30	13.00	14.30
15.30	12.00	19.00	20.15
22.30	19.00	12.30	09.00 1)
		18.30	15.00
		00.05	20.30

1) Ej söndagar. Jultrafiken: kontakta vår bokning!
2) Buss Stö-Kap avgår från Cityterminalen 1h 40 min före fartygets avgång. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 45 min före fartygets avgång. Även buss Kapellskär-Stockholm (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ankomst. Bussen går via Norrtälje.

ÅLAND-STOCKHOLM dagligen ÅLAND-FINLAND dagligen

ÅLAND	STOCKHOLM	ÅLAND	ÅBO	H:FORS
01.10 L	06.30	03.30 L 3)	07.35	
04.35 M	09.40	14.25 M 2)	19.50	
10.15 M 5)	15.30	23.45 M	10.00	
14.25 M 3)	18.55	14.10 M	08.45 3)	
14.10 M	07.45 2)	01.00 L	21.00	
23.35 M	16.45	04.25 M	17.30 6)	
07.45 M	18.00 5)			
03.20 L	20.10 4)			

2) Ej 19.9 3) Ej 4-19.9 4) Ej 4-18.9 5) Reservation för charteravgång
Reservation för charteravgång, kontakta vår resebutik för info. 6) Julkryssning med annan avgångstid, kontakta vår resebutik. Jultrafiken: kontakta vår bokning!

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. (i M:hamn 20 min. vid avg. kl 07.00 och 08.00) före ord. avg. Transfer Mariehamn (Storag. 2)-Långnäs 1 timme före avgång, även Långnäs-Mariehamn, 10 EUR/person.

M=Mariehamn L=Långnäs
Boka alltid din resa!
VIKING LINE
Storagatan 2, tel 260 11, bokn. 262 11
www.vikingline.ax

STADSBUSSEN
20 augusti - 1 februari
Måndag - fredag

06.50	AB	15.10	ABCD
07.20	ABCD	15.40	ABCD
07.50	ABCD	16.10	ABCD
08.20	ABCD	16.40	ABCD
08.50	ABCD	17.10	ABCD
09.20	ABCD	17.40	AB
09.50	AB	18.20	B
10.20	AB	18.50	A
10.50	AB	19.20	B
11.20	AB	19.50	A
12.10	AB	20.20	B
12.40	AB	20.50	A
13.10	AB	21.20	B
13.40	AB	21.50	A
14.10	AB	22.20	B
14.40	AB	22.50	A

A = norrut, motsols B = söderut, motsols
C = norrut, motsols D = söderut, motsols

Ledigt annonsutrymme

Kontakta Nya Ålands annonsavdelning
tel. 23 444

Nya Åland
☆☆☆

Turlista t.o.m. 23.9.2007

OBS! Lokala tider

Dagligen	Från Eckerö	Från Grisslehamn
	8.30 13.30 18.30	10.00 15.00 20.00

Buss: Till Stockholm från alla båtankomster. 8.30-turen via Cityterminalen. Från Stockholm Tekniska högskolan 2 h före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Wily's) kl. 8 och 13 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn 1 h före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst.

Extra båtut: från Eckerö söndag 23.9 kl. 23.00 (ej bussanslutning till Stockholm)

ECKERÖ LINJEN
Bokning tel. 28 300, växel 28 000, Grisslehamn 0175-258 00.
Bokning även på www.eckerolinjen.ax

BIRKA PARADISE

Alla dagar M:hamn 10.00 → Sto 15.45

Sönd-tisd 18.00 → M:hamn 02.00
Onsd-lörd 18.00 → M:hamn 03.30

BIRKA CRUISES
Ö ESPLANADG. 7. TEL: 27027
FAX: 15118 www.birkaline.com

RING SÅ KÖR VI! DAGLIG LASTBILSTRAFIK till och från Åland. Tel. 24 111 **SAMTRANS**

ONSDAG 19 SEPTEMBER 2007

dagens ålänning | **vädret** | **dagens rätt**

"Vi ska inspektera Föglö"

Lili-Ann Sundström från Mariehamn är med i ett gäng bestående av åtta glada damer, uppdelade i två bilar, på väg att köra ombord på skärgårdsfärjan Knipan som ska föra dem över till Föglö.

- Vi jobbar alla på kontoret för Eckerölinjen, fyra av oss i stan och fyra i Eckerö Berghamn, och nu ska vi fara och inspektera alla sevärheter på Föglö så vi vet vad vi kan rekommendera turisterna att se och göra på holmen. Själv arbetar jag på kontoret i Mariehamn.

Har ni lämnat hela Eckerölinjen tomt nu då?

- Nej då, ingen fara, det är bara halva styrkan som far i dag. Resten får åka senare..

Vad ska ni bese?

- Förest ska vi till Enigheten och sedan till Seagram. Vi far upp till Överö och tar nästa färja vidare till Kökar. Först i kväll är vi hemma igen.

När var du själv på Föglö senast?

- Det var i somras. Jag råkar ha stuga här i Lumparland Svinö nämligen.

Kollar läget. Vad ska turisterna att se och göra och äta på Föglö? Det ska Lili-Ann Sundström ta reda på tillsammans med ett gäng arbetskamrater. Foto: ERKKI SANTAMALA

Hur går det med Eckerölinjen?

- Bra, halvskapligt, kunde vara mera folk, det var okey.

Tidningsrubrikerna har talat om att passagerarsiffrorna sjunkit.

- Nå jo, det har ju inte varit så bra väder i sommar. Svenskarna är snabba på att fara söderut när det regnar på somrarna.

Vad gör du på ledig tid?

- Motionerar, gympar och joggar, sjunger i kör, i Cantilena, läser och reser.

Vart gick bästa resan?

- Till Kina, det var underbart.

Vem får din hälsning?

- Jag vill hälsa till min väninna som heter **Viviann Liljeström** - jada vi vet att vi har liknande namn - hon fyller år på lördag så jag passar på att gratulera henne i förväg.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax

Onsdag
Stockholm 13/+9, 1,3m, 10/11, 2,5m
Åbo 12/+4, 1,2m, 11/+9, 0,6m, 11/+9

Torsdag
Stockholm 14/12, 0,7m, 1,0m
Åbo 13/12, 0,2m

Freitag
Stockholm 15/10, 11
Åbo 14/+9, 11

I går kl 15
Jomala 11, 11, 12, 13
Nyhavn 11, Märket 10, Kumlinge 11

Vattenståndet i går kl 15
Föglö +31 cm, Åbo +27 cm

Solen i dag
Mariehamn 7:16, Helsingfors 6:56, Stockholm 6:24

Max/min temp. 11.9 - 18.9. klo 9
Jomala +17,8, Åbo +16,4, H:fors +15,4

För ett år sedan
Jomala 17, Åbo 17, Helsingfors 14

Utomlands i går
Köpenhamn 12, Oslo 12, Bryssel 14, Berlin 13, Moskva 18, Stockholm 13

METEOROLOGISKA INSTITUTET Vädertjänsten Tel.060010600 3,95 /min +Isa

Kålgryta
400 g magert bogfläsk
2 lökar
2 msk smör
3 äpplen
ca 400 g vitkål
salt, svartpeppar, curry
3dl het buljong

Strimla köttet, klyfta löken. Fräs köttet i en gryta, tag upp det och stek löken. Lägg i köttet. Skala och kärna ur äpplena, skär ner dem i grytan. Strimla kålen och lägg den i grytan. Rör om. Strö på salt, peppar och curry, och den heta buljongen. Låt sjuda under lock ca 30 minuter.

TIPSA 0457-313-4444 **MESSA 0457-323-4444** **RING 018-23444**

NYA ÖPPETTIDER
VARDAGAR 9-17
LÖRDAGAR 10-14

Nyinkommet
CHIPENDALE
Bord, 8 stolar, sekretär, skänk och vitrinskåp

ROKOKO SOFFGRUPP
Ann-Gerds Antik
Godbyvägen 11
Tel. 21 099, 0457 0694 143
www.anngerdsantik.com

Sjuarmad ljusstake
25€ norm. 47€

Välkommen in!
Bromark's

Torggatan 1 tel./fax. 13 174
Öppet: vard 10-17, lörd 10-14

VI UTFÖR:
- FASTIGHETS-SKÖTSEL
- TRANSPORTER MED PAKETBIL

Ring för gratis offert!
Tel 040 875 7961
connys_all@hotmail.com

CONNYS ALL
TRANSPORT & FASTIGHETSSERVICE

Båt för stuga, jakt & fiske
Nymar 520 R

Paketpris:
Evinrude
E-tec 50 hk, extratrustad, inkl. montering och frakt
Brutto 18 080,-
Nu 16 300,-

Hus & Fritidscenter
Uppgårdsvägen 3. Tel 14 554

KERMANSAVI
www.kermansavi.fi
www.tulikivi.com

TULIKIVI

Besök vår UTSTÄLLNING i Kalmarnäs och bekanta dig med vårt sortiment

SKORSTENS SPECIALISTEN PÅ ÅLAND
G.M. MATTSSONS MURERI
Kalmarnäs 212, 22 140 MARIEHAMN
ÖPPET: tor 18-20, fre 14-16, lör 12-15
Fax 12 688, e-post: gm.mureri@aland.net
Bosses 0457 361 3977 Kent 040 550 2649

ARKIPELAG

Lunchbuffé
Onsdag 19.9

Bräckt korv med stuvade makaroner H
Grillad fisk med anjovistzatziki
Pasta med kidneybönor i tomatssås, L
Dagens soppa

Strandg. 31, AX-22100 M:hamn
Tel +358 18 24020
info@hotellarkipelag.aland.fi
www.hotellarkipelag.com

Mera i plånboken

SJÄLVSTYRELSEPARTIET FÖR HELA ÅLAND
liberalerna

FICK-LAMPOR
MAG-LITE
HOLMBERGS
TEKNIK • KVALITET

Godbyvägen tel. 23 555. www.holmbergs.ax